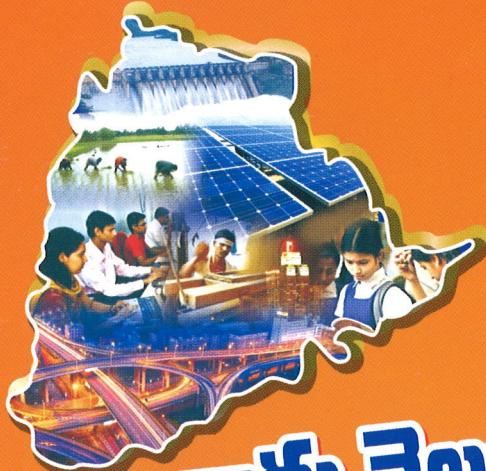

BJP TELANGANA MANIFESTO

A Promise for inclusive Development

బంగారు తెలంగాణ జిడ్జీవి ద్వారయిం

- రైతులకు - నీట్లు, విద్యుత్తు
- విద్యుత్తులకు - నాణ్యమైన విద్యుత్తు
- యువతకు - సరైన ఉద్యోగాలు
- మహిళలకు - గౌరవం, రక్షణ
- వ్యాపారవేత్తలకు - ప్రాణత్వాహకాలు
- వినియోగదారులకు - అందుబాటులో ధరలు

Commitment □
Character □
Credibility □

భారతీయ జనతా పార్టీ
తెలంగాణ రాష్ట్ర ఎన్నికల ప్రణాలిక

**People need
Congress Mukth
Bharath...**

...NaMo Bharath

పిటయునూచిక

	పేజీ
1. ప్రవేశిక	5
2. శ్రీ నరేంద్ర మోడి దార్భనికతతో తెలంగాణ మానిఫెస్టో అనుసంధానం	5
2.1 బ్రాండ్ ఇండియా స్ట్రైక్ దార్భనికత - 5T లు	5
2.2 సత్వరిపాలనకు ఇంద్రధనుస్సు వ్యూహం	5
3. వైభవోజ్యల తెలంగాణ కోసం జరిపిన పోరాటాన్ని గుర్తించటం	6
3.1 రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సెలవు దినాలు	6
3.2 కొమురం భీమ్ సేవలను గుర్తించటం	6
3.3 తెలంగాణ అమరవీరుల త్యాగాలను గుర్తించటం	6
4. విద్యుత్	7
5. సీటి పారుదల	7
6. వ్యవసాయం	8-11
6.1 వ్యవసాయ విధానం	8
6.2 డైతులకు మార్గ నిర్దేశం	10
6.3 వ్యవసాయ పరపతి, సబ్సిడీలు, బీము	11
6.4 ఆపోరం, పొర సరఫరాలు	11
7. విద్య, ఉద్యోగాలు, నైపుణ్యాలు, పరిజ్ఞాన నిర్వహణ	11-14
7.1 ప్రాథమిక, మాధ్యమిక విద్య	11
7.2 బాలికా విద్యకు ప్రాధాన్యం	12
7.3 ఇంగ్లీషు విద్యకు ప్రాధాన్యం	12
7.4 ఉపాధ్యాయులకు ప్రాధాన్యం	12
7.5 ఉన్నత విద్య, సాంకేతిక విద్య	12
7.6 ఉద్యోగాలు, నైపుణ్యాలు, పరిజ్ఞాన నిర్వహణ	13
7.6.1 ఉద్యోగాలు	13
7.6.2 నైపుణ్యాలు, పరిజ్ఞాన నిర్వహణ	13
7.6.3 మహిళల్లో పరిక్రమల వ్యవస్థాపకత్వాన్ని ప్రోత్సహించడం	14
8. పరిశ్రమలు, వాణిజ్యం	14-18
8.1 పబ్లిక్, ప్రైవేట్ భాగస్వామ్య స్వార్థిని పునరుద్ధరించడం	14
8.2 తెలంగాణలలో వ్యాపార నిర్వహణ సౌలభ్యం	15
8.3 తెలంగాణ పారిశ్రామిక ప్రోత్సహక విధానం	15
8.4 ప్రత్యేక ప్రాధాన్య పారిశ్రామిక ప్రాజెక్టులు	16
8.5 తెలంగాణలో చక్కర కర్మగారాలు	17
8.6 సింగరేణి కాలరీలు	17
8.7 ప్రత్యామ్నాయ ఇంధనం	17
8.8 సమాచార టెక్నాలజీ	17
8.9 చలనచిత్ర పరిశ్రమ	18
8.10 గల్ఫ్ వలసదారులు	18
9. ఆరోగ్యం, పారిపుద్ధుం	18-19
9.1 ఆరోగ్య సంరక్షణ	18
9.2 లక్ష్మి నిర్దేశిత ఆరోగ్య సంరక్షణ కార్బూక్షమాలు	19

విషయసూచిక

పేజీ

10.	బడుగు, బలహీన వర్గాలకు ప్రాధాన్యం.....	20-21
10.1	బిసిలు, దళితులు, గిరిజనులకు ప్రాధాన్యం	20
10.2	సీనియర్ సిటీజన్స్, వికలాంగులు, వితంతువులకు ప్రాధాన్యం	21
11.	స్థానిక సంఘాలు, రాష్ట్ర పాలన	21-22
11.1	స్థానిక సంఘాల పన్నులు	21
11.2	స్థానిక సంఘాల మౌలిక సదుపాయాలు, సౌకర్యాలు.....	22
11.3	ప్రాహిభిషణ్, ఎక్కుజీ.....	22
11.4	వక్షబోర్డు ఆస్తుల నిర్వహణ	22
11.5	పైదరాబాద్ లో పార్కింగ్	22
12.	యువత, క్రీడలు	23
13.	సంస్కృతి, పర్యాటకం	23-25
13.1	తెలంగాణ పండుగలు	23
13.2	సంప్రదాయ సంస్కృతి పరిరక్షణ	24
13.3	ప్రాథనా ఘోలు, యాత్రా ఘోలు	24
13.4	తెలుగుకు ప్రాధాన్యం	24
13.5	పర్యాటకానికి రోడ్ మ్యాప్	24
13.6	రాత్రివేళ వాణిజ్య కార్యకలాపాలు	25
13.7	పైదరాబాద్ అంతర్జాతీయ ఉత్సవం	25
14.	శాంతిభద్రతలు	26-28
14.1	పోలీసు డళా28ల పట్టిష్టత	26
14.2	పోలీసు సంస్కరణలు	26
14.3	ముహిళలైన్ నేరాలు	27
14.4	నేరం; పోలీసు సంక్లేషమం	27
14.5	కోర్టుల ద్వారా సకాలంలో, సత్వర న్యాయం	28
14.6	జైత్య	28
15.	గవర్నర్స్ మరియు సాధారణ పరిపాలన	28
16.	అడవులు, పర్యావరణం, వన్యప్రాణులు.....	29
17.	జిల్లావారీ రోడ్ మ్యాప్	30-32
17.1	ఖమ్మం	30
17.2	నిజామాబాద్	30
17.3	కరీంనగర్	30
17.4	ఆదిలాబాద్	30
17.5	మెదక్	31
17.6	వరంగల్	31
17.7	రంగారెడ్డి	31
17.8	పైదరాబాద్	31
17.9	మహబూబ్ నగర్	32
17.10	నల్గొండ	32

1. ప్రవేశిక

పూర్వాడ్ మనస్తత్వం, దోషిదీంగా విధానాల కారణంగా నిజాం ఏలుబడిలోని తెలంగాణ ప్రాంతం ఏ అభివృద్ధికీ నోచుకోలేదు. దేశానికి స్వాతంత్యం వచ్చిన ఏడాడికి 1948లో సైనిక జోక్యం తర్వాత పైదరాబాద్ రాజ్యాన్ని భారత్తో విలీనం చేశారు. 1956లో భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలను ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించారు. అరకొర విద్యా సౌకర్యాలు, ఉపాధి అవకాశాలు మౌలిక సదుపాయాలు కలిగిన తెలంగాణ జిల్లాలు, కోస్తా, ఆంధ్ర, రాయలసీమల్లోని ఇంతకంటే అభివృద్ధి చెందిన ప్రాంతాలతో విలీనం కావలసి వచ్చింది. వివక్ష హరితంగా విలీనం జరగడం, ఆ సమయంలో కుదుర్చుకున్న వివిధ ఒప్పందాలను గౌరవించక పోవడం రెండు ప్రాంతాల మధ్య అంతరాన్ని హాధృటానికి బదులు అసమానతలను మరింత పెంచింది. ఇది ప్రజల అలజడికి అందోళనకు దారితీసింది. ఈ అసమానతలను రూపుమాపటానికి, శాశ్వత పరిష్కారాన్ని కోరుతూ అందోళనలు తలెత్తాయి. ఈ సమస్య పరిష్కారం కోరుతూ 1960ల చివరలోనూ, 1970ల ప్రారంభం లోనూ జరిగిన అందోళనలు పూర్తి ఫలితాన్ని ఇవ్వలేకపోయాయి. అసంహార్థ చర్యలు, ఒప్పందాలు అనివార్యమైన ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధనను అలస్యం చేశాయి.

ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటుకు మొదటినుంచి బిజెపి నిబధ్యతతో మధ్యతు ఇచ్చింది. ఈ ప్రాంత అభివృద్ధి కృషిలో ఇక్కడి ప్రజల ప్రత్యక్ష క్రియాలీల పూర్తకు ప్రత్యేక రాష్ట్ర సాధన ఒక్కటే పరిష్కారమని బిజెపి విశ్వసించింది. ఈ విషయంలో బిజెపి నిబధ్యత తిరుగులేనిది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటు తెలుగు ప్రజలను చీల్చడంగా బిజెపి భావించడం లేదు. ఈ ప్రాంత ఆర్థిక సామర్థ్యాన్ని వెలికి తీయటానికి రాష్ట్రం ఏర్పాటు చేయడం ముందస్తు అవసరంగా విశ్వసించింది. ఈ ఏకైక లక్ష్మణోనే 15వ లోకసభలో ప్రత్యేక తెలంగాణ ఏర్పాటు ప్రక్రియలో బిజెపి క్రియాలీల మధ్యతను ఇచ్చింది.

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడటం, తెలుగు మాట్లాడే ప్రజలకు రెండు రాష్ట్రాలు ఉండటం అనేది, ప్రాంతీయ అధికార కేంద్రాలుగా కీలకపాత్ర పోషించటానికి అంది వచ్చిన అవకాశంగా బిజెపి భావిస్తోంది. తెలంగాణ అభివృద్ధి కోసం సాగే సుదీర్ఘ ప్రయాణం ఈ రాష్ట్రం ఏర్పాటు చేయడంతో ఆగిపోదు. కొత్త రాష్ట్రం ఏర్పడిన క్షణం నుండి ఆ ప్రయత్నం మొదలవుతుంది. ఏ రాష్ట్రమైనా అందునా కొత్తగా ఏర్పడిన రాష్ట్రం నుఖ సంతోషాలతో సౌభాగ్యవంతంగా విరాజిల్లాలంటే సమార్థ నాయకత్వం, దూరదృష్టి, అచరణీయ ప్రణాళిక అవసరం. ఈ దృష్టితోనే బిజెపి భవిష్యతవలోకన పత్రాన్ని సమార్థిస్తోంది. ఈ ప్రాంతాన్ని భవిష్యత్తులో ఆర్థిక ప్రబలతక్కిగా, అభివృద్ధి కృషికి కేంద్రంగా మలిచే మానిషిస్టోను ప్రజల ముందుకు తెచ్చాం.

వైభవోజ్యల తెలంగాణ కోసం తన ప్రజలకు భారతీయ జనతా పార్టీ (బిజెపి) ప్రభుత్వం ఈ దిగువ వాగ్దానాలు చేస్తోంది.

2 శ్రీ కరెంద్ర మోడి దార్శనికతతో తెలంగాణ మానిషిస్టో అనుసంధానం

స్వాధీనీలో 2014 జనవరిలో జరిగిన బిజెపి జాతీయ మండలి సమావేశంలో 'బ్రాండ్ ఇండియా' నిర్మాణానికి సరేంద్రమోది తన ఆలోచనలను, భవిష్యదర్శనాన్ని ప్రకటించారు. భారత అభివృద్ధికి సప్తసూత్ర కార్యక్రమాన్ని కూడా వెల్లడించారు. రాష్ట్ర మానిషిస్టో ఈ అంశాలకు ప్రాధాన్యం ఇస్తుంది. శ్రీ మోడి దార్శనికతకు తెలంగాణ మానిషిస్టోకు మధ్య సమన్వయాన్ని సాధించేందుకు వివరణాత్మక చిత్రణను పొందుపరిచాం.

2.1 బ్రాండ్ ఇండియా స్పెష్సికి దార్శనికత - 5'T'లు

ప్రపంచ వ్యాప్త గుర్తింపు, గౌరవం కలిగిన 'బ్రాండ్ ఇండియా'ను స్పెష్సించాల్సిన అవసరం గురించి బిజెపి జాతీయ మండలి సమావేశంలో శ్రీ మోడి ప్రసంగించారు. ఈ వ్యాపారంలో భాగంగా ఇండియా బ్రాండ్సు ఇనుమడింప చేసేందుకు మోడి 5'T'లను ప్రతిపాదించారు. అవి ఇలా ఉన్నాయి :

- Tradition (సంపదాయం)
- Technology (పరిజ్ఞానం)
- Trade (వాణిజ్యం)
- Talent (ప్రతిభ)

ఈ ఐ 'T'లతో పాటు ఈ మానిషిస్టోలో ఆరో 'T' Transparency (పొరదర్శకత)ని కూడా చేర్చడం జరిగింది.

2.2 సత్యరిపాలనకు ఇంద్రధనుస్సు వ్యాపారం

సత్యరిపాలనకు అనుసరించాల్సిన ఇంద్రధనుస్సు (ఇందులోని ఏడు వర్గాల మాదిరే ఏడు అంశాలతో కూడిన) వ్యాపారాన్ని కూడా జాతీయ మండలి సమావేశంలో శ్రీ మోడి నొక్కి చెప్పారు. అవి :

- భారతీయ సంస్కృతి
  - మహిషాశులు
  - యువతక్కి
  - పరిజ్ఞానం

- వ్యవసాయం
  - సహజ వనరులు (నీరు, భూమి, అడవులు, పర్యావరణం)
  - ప్రజాసామ్రద్ధ

ఈ మానిఫెస్టోలో పొందుపరిచిన అంశాలను ఇంద్రధనుస్సు (పైన పేర్కొన్న ఏడు అంశాలు) వ్యాహంతో కూడా నునాయాసంగా అనుసంధానించవచ్చు).

3. 'వైభవోజ్యల తెలంగాణ' కీసం జరిపిన పోరాటాన్ని గుర్తించటం

3.1 రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సెలవు దినాలు

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఈ దిగువ వేరొన్న రోజులను గెజిపెడ్ స్టేట్ హోల్డింగ్స్‌గా పరిగణించి ప్రభుత్వ నెలవులుగా బిజెపి ప్రభుత్వం పొఱిస్తుంది.

సెలవుల సంఖ్య పెరిగితే పరిశ్రమల వారికి ఇబ్బందులు ఎదురవుతాయి. వారి ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని వార్డిక సెలవుల జాబితాలను పూర్తిగా పరిశీలించాడని, సెలవుల తుది జాబితాను (ఐచ్చిక సెలవులతో సహ) రూపొందిస్తాం.

3.2 కొమురం భీమ్ సేవలను గుర్తించటం

దేశ నిర్మాణంలోనూ, నిజాం ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా జిరిపిన పోరాటంలోనూ కొమరం భీమ్, ఇతర గోండు గిరిజనుల సేవలను గుర్తిస్తూ, ‘ఆదిలాబాద్ జిల్లా’ పేరును ‘కొమరం భీమ్ జిల్లా’గా మారుస్తాం. దీంతోపాటు గిరిజనుల హక్కులు, ప్రయోజనాల పరిరక్షణకు ఈ దిగువ పేర్కొన్న చర్యలు తీసుకుంటాం.

- ప్రస్తుతం అదిలాబాద్‌గా వ్యవహారిస్తున్న జిల్లాలో తెలంగాణలోని వివిధ గిరిజన తెగల కోసం ప్రత్యేకించి ఒక విశ్వవిద్యాలయాన్ని నెలకొల్పుతాం. అనంభ్యాక గిరిజన జనాభాకు విద్యను అందించడంతో పాటు, గిరిజన చరిత్ర, సంస్కృతులపై సరికొత్త పరిశేధనలను ఈ విశ్వవిద్యాలయం చేపడుతుంది. ఈ రకంగా గిరిజన సంస్కృతి పరిరక్షణలో గిరిజన అధ్యయన కేంద్రంగా ఈ విశ్వవిద్యాలయం పాటుపడుతుంది.
  - గిరిజన సంస్కృతిని పెంపాందింపచేసేందుకు గిరిజన కమీషన్సు నెలకొల్పాలని కూడా బిజెపి ప్రభుత్వం ఉద్దేశిస్తోంది. గిరిజన తెగల అభివృద్ధికి తగు పూపోలను రూపొందించి వారి అభ్యున్నతికి పాటుపడటం ఈ కమీషన్ మాలిక లక్ష్మి.

3.3 తెలంగాణ అమరవీరుల త్యాగాలను గుర్తించటం

ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటుకోనం తమ ప్రాణాలను పడం పెట్టి అమరులైన వారి త్యాగాలను గుర్తిస్తూ, బిజెపి ప్రభుత్వం ఈ దిగువ వాటిని ప్రకటిస్తుంది.

- తెలంగాణ అవసరియుల కుటుంబ సభ్యులకు రూ.10 లక్షల ఎక్స్‌గ్రేషియా లేదా 3 ఎకరాల భూమి లేదా ప్రాదరాబాదీలో 200 చదరపు గజాల ఇంటి స్థలం; దీంతో పాటు పెన్నెన్.
  - తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని అణచివేయాలన్న కుటుంబో భాగంగా తెలంగాణ ఉద్యమ కారులపై పెట్టిన పోలీసు కేసులన్నింటినీ ఎక్కివేసాం.

4. విద్యుత్

తెలంగాణలోని బిజెపి ప్రభుత్వం రైతులకు 9 గంటల పాటు ఎటువంటి అంతరాయం లేకుండా నాణ్యమైన విద్యుత్తును సరఫరా చేస్తుంది. ఈ సందర్భంగా ఈ దిగువ వాచిని లక్ష్మణగా చేసుకోవడం జరుగుతుంది. తెలంగాణసు విద్యుత్ మిగులు ఉండే రాష్ట్రంగా తీర్చిదిద్దటానికి ప్రాధాన్యం.

- ప్రభుత్వ ఖర్చుతో లోపభూయిష్ట ట్రాన్స్ ఫార్మర్డును 24 గంటల్లోగా మార్చడం జరుగుతుంది. రైతులకు నాణ్యమైన విద్యుత్తును అందించటానికి ఇందువల్ల వీలవుతుంది.
- ఐఎసి క్వాలిటీ సర్టిఫికేషన్ కలిగిన మోటార్లకు ప్రత్యేక ప్రోత్సహకాలు, సబ్సిడీలు కల్పిస్తాం.
- విద్యుత్ చౌర్యాన్ని అరికట్టేందుకు డిమాండ్-సరఫరా ప్రాతిపదికన నిర్మిత కాలవ్యవధిలో చట్టబడ్డంగా విద్యుత్ కనెక్షన్లు అందిస్తాం.
- రైతులకు, కమ్యూనిటీకి సౌర పంపనెట్లను 85 శాతం సబ్సిడీపై అందజేస్తాం. సబ్సిడీయేతర మొత్తాలను, సమాన నెలసరి వాయిదాలు (జిఎమ్సి) సహా తేలిక పరపతి పద్ధతిలో చెల్లించవచ్చు.
- ఎన్టిపిసి సహకారంతో మణిగూరులో 4000 మెగావాట్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తి కోసం కొత్త థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాన్ని నెలకొల్పుతాం. తెలంగాణలలో ఉత్పత్తి అయ్యే బోగ్గును సమర్థవంతంగా వినియోగించుకుంటాం.
- ఎన్.టి.పి.సి. సహకారంతో భూపొలపల్లిలో 4000 మెగావాట్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తి చేసే కొత్త థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాన్ని నెలకొల్పుతాం. ఇక్కడ కూడా బోగ్గును సమర్థవంతంగా వినియోగించుకుంటాం.

5. నీటిపారుదల

కీలక ప్రాధాన్యం ఉన్న నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులపై శ్రద్ధ చూపడం ద్వారా తెలంగాణ వ్యవసాయ సామర్థ్యాన్ని పూర్తిగా వెలికి తీయటానికి బిజెపి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుంది. ఈ సందర్భంగా దిగువ చర్చలను లక్ష్మణగా చేసుకుంటాం.

- ప్రాణహిత-చేపెళ్ళ ప్రాజెక్టుకు జాతీయ పోర్చు కల్పనకు కృషి.
- అన్ని జిల్లాలలో జలయిజ్ఞం సందర్భంగా చేపట్టదలచిన అన్ని మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులను నిర్మిత కాలవ్యవధిలో పూర్తి చేస్తాం.
- పర్యావరణ సమతూకం విషయంలో రాజీవడకుండా, సాధ్యమైన చోట చిన్న వాగులు, ఉపనదుల అనుసంధానానికి ప్రత్యేక ప్రాధాన్యం ఇస్తాం. ఈ మేరకు నదులు, సరస్సులు, రిజర్వ్యాయాలు, కుంటల అనుసంధానానికి కూడా ప్రభుత్వం ఎటువడుతుంది. దీనితోపాటు భూగర్జు జలమట్టాలు పెంచటానికి కృషి చేస్తుంది. ఇందువల్ల రాగల ఐచ్చెళ్లలో 50 లక్షల ఎకరాలకు నిరాఫూటంగా సాగునీరు అందుతుంది. తెలంగాణ అభివృద్ధి నిధి నుంచి ఏడాదికి వేయి కోట్ల రూపాయలను ఇందుకోసం వెళ్లిస్తాం.
- తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఎండిపోయిన సమారు 30 వేల చెరువులను ఫీడర్ ఛానల్స్తో సహా పునరుద్ధరిస్తాం.
- తెలంగాణలో నిర్మాణంలో ఉన్న ప్రాజెక్టులు, చేపట్టి ప్రతిపాదించిన ప్రాజెక్టులను రెండేళ్లలో పూర్తి చేస్తాం. వీటిలో నెట్వైపాండు, కల్వకుర్రి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్, భీమ, ఎన్వెల్బిసి, దుమ్మగూడెం, 'కాతాలపల్లి' ఉన్నాయి.
- రెండు లక్షల ఎకరాలకు సాగునీచిన కల్పించేందుకు అన్ని వాగులు, ఉప నదులపై చెక్ డ్యుమ్లు, బ్యారేజీలు వంటి 2 వేల మైనర్ ఇరిగేషన్ నిర్మాణాలను చేపడతాం.
- రెండు లక్షల ఎకరాలకు సాగునీచిన అందించేందుకు 2 వేల మైనర్ ఇరిగేషన్ చెరువులను నిర్మిస్తాం.
- మండలానికి 2 మెగావాట్ల సౌర విద్యుత్ స్టేషన్లను ఒక సంవత్సరంలో నిర్మించి, రైతులకు పగటి వేళంతా దాదాపు 10 గంటల ఉచిత విద్యుత్ సరఫరా జరిగే విధంగా చూడగలము. ప్రతి సంవత్సర 2 మెగా వాట్ల చొప్పున వచ్చే 5 సంవత్సరాలలో ప్రతీ మండలానికి 10 మెగావాట్ల విద్యుతుప్పత్తి. తెలంగాణా లోని 450 వ్యవసాయ మండలాలకు ఇట్టి సౌకర్యాన్ని 5 సంవత్సరాల్లో అన్ని పంపు సెట్లకు విస్తరింపజేయగలము.

- వర్షాధారంపై ఆధారపడిన మెట్ల ప్రాంతల పరీవాహక ప్రాంతం అభివృద్ధి ద్వారా 5 ఏక్కలో కొత్తగా 5 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందించునికి కృషి చేస్తాం.
- యుద్ధ ప్రాతిపదికన రెండేళ్లలో ఎన్.ఆర్.ఎన్.పి. వరద ప్రవాహ కెనాల్ నిర్మాణం పూర్తి.
- నాగార్జున సాగర్ ఎడమ కాల్వ రైతులకు కేటాయించిన 132 టి.ఎం.సి.ల నీటిని అందుబాటులో ఉంచడం.
- ఎన్.ఎల్.బి.సి. నుంచి నల్గొండ జిల్లాకు 3 లక్షల ఎకరాలకు నీటిని సరఫరా చేయడం.
- మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో 89 వేల ఎకరాల అయికట్టును స్థిరీకరించడం ద్వారా రాజీవిబండ రైతులకు 15.9 టి.ఎం.సి. నీటిని అందించడం.
- జూరాల ప్రాజెక్టు క్రింద కాల్వలను యుద్ధ ప్రాతిపదికన పూర్తి చేయడం. ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద 1.5 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందించడం.
- నాగార్జున సాగర్ దుమ్ముగూడెం క్రింద టియల్ పాండెను పూర్తి చేసి, రివర్సబుల్ హంపీసెట్లు పని చేయించడం. తద్వారా తెలంగాణ గ్రిడ్కు 700 మొగావాట్ల పీక్లార్డ్ డిమాండ్సు సాధించడం వీలవుతుంది.
- గోదావరి నదిపై సూరారం వద్ద, ప్రాణహిత, ఇంద్రావతి రిష్ట్ లైన్ (Ridge Line) పై మేజర్ డ్యూమ్ నిర్మాణం. దీని ద్వారా తెలంగాణాలోని వర్షాధారం లేని ప్రాంతాల్లో 50 లక్షల ఎకరాలకు కలిగిన 500 టి.ఎం.సి.నీటిని మళ్ళీంచ వీలవుతుంది. (ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టును విరమించినందున ఈ డ్యూమ్ నిర్మాణం ప్రతిపాదించాం.)
- గోదావరి నదిపై Step Ladder Technology తో పెద్ద బెల్లాల, ఎల్లంపలి (నిర్మాణంలో ఉంది), సూరారం, కంతాలపల్లి (నిర్మాణంలో ఉంది), దుమ్ముగూడెం (నిర్మాణంలో ఉంది), భద్రావలం వద్ద పలు ఆనకట్టలు మరియు లాక్ (Lock)ల నిర్మాణం. ఇందువల్ల జలవిద్యుత్ ఉత్పత్తికి గరిష్ట సామర్థ్యాన్ని పొంద వీలవుతుంది. సుమారు 120 రోజులకు రమారమి 4000 మొగావాట్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తికి గాలి వివిధ ప్రాంతాలనుంచి మొత్తం తెలంగాణకు నీటిని చేర్చటానికి ఈ విద్యుత్ సరిపోతుంది.
- సముద్ర నావలను ఎల్లంపల్లి వరకు ప్రయాణం చేసేందుకు నది రవాణా వ్యవస్థను ఏర్పరచటం.
- పాలమూరు రంగారెడ్డి జిల్లాల ఎత్తిపోతల పథకము పూర్తి చేస్తాము.
- పెండింగ్ ప్రాజెక్టులను నీటీత కాలవ్యవధిలో పూర్తిచేసి ప్రతి ఎకరానికి సాగునీరు అందిస్తాము.
- ఫోర్మెండ్ సమస్యను పరిష్కరిస్తాము.
- పూర్తి స్థాయిలో మూసీ ప్రక్కాళన చేస్తాము.

6. వ్యవసాయం

తెలంగాణాలోని బిజిపి ప్రభుత్వం, వ్యవసాయానికి, రైతాంగానికి ప్రత్యేక ప్రాధాన్యం ఇస్తుంది. వ్యవసాయంపై ప్రత్యేక ప్రభావం చూపగల ఈ దిగువ అంశాలపై దృష్టి కేంద్రీకరించి, తెలంగాణ వ్యవసాయ సామర్థ్యాన్ని పూర్తి వినియోగంలోకి తెస్తాం. వ్యవసాయానికి ప్రత్యేక బడ్జెట్ కేటాయిస్తాము.

6.1 వ్యవసాయ విధానం

వ్యవసాయరంగానికి పెద్ద పీట వేస్తూ, వ్యవసాయ విధానానికి సంబంధించి ఈ దిగువ అంశాలకు బిజిపి ప్రాధాన్యం ఇస్తుంది. వ్యవసాయానికి ప్రత్యేక బడ్జెట్ను కేటాయించడం జరుగుతుంది.

- వార్డుక ఆర్థిక బడ్జెట్తో పాటు, వ్యవసాయం, పశుపోషణ, నీటిపారుదల రంగాలకు సంబంధించి అసెంబ్లీలో ప్రత్యేకంగా బడ్జెట్ ప్రవేశపెడతాం. తద్వారా వ్యవసాయం పై తగిన శ్రద్ధ చూప వీలవుతుంది. అలాగే వ్యవసాయ రంగ పరిణామాలపై ప్రజలకు ఎప్పలికపుడు సమాచారాన్ని తెలియచేపు వీలవుతుంది. వ్యవసాయం, పశుపోషణకు సంబంధించిన రంగాల పురోగతిని చర్చించునికి, మదింపు చేయటానికి అసెంబ్లీలో తగినంత సమయం లభిస్తుంది.

- తెలంగాణ వ్యవసాయ నిధి ఏర్పాటుకు ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుంది. తద్వారా వ్యవసాయరంగ సమస్యల పరిష్కారానికి ప్రభుత్వం తగిన నిధులు సమకూర్చ వీలవుతుంది.
- పారిశ్రామికాభివృద్ధికి వ్యవసాయేతర భూమిని మాత్రమే వినియోగించేలా విధానాన్ని రూపొందించటానికి కృషి చేస్తాం.
- స్పెషల్ ఆగ్రి డెవలప్మెంట్ జోన్సు ఏర్పాటుచేసి అనుబంధంగా వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల ప్రాసెసింగ్, వేర్ హాసింగ్ వంటి మౌలిక పరిశ్రమలను నెలకొల్పుతాం.
- స్వామినాథన్ కమిషన్ సిఫారసులను సమర్థవంతంగా అమలు.
- రైతులందరికి అరోగ్య బీమా; అరవై ఏళ్ళు పైబడిన రైతులకు పెన్సన్ అందించే విషయాన్ని పరిశీలించటానికి కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తాం. మరో ప్రత్యామ్నాయంగా 60 ఏళ్ళు నిండిన రైతుకు నెలకు రూ.4.3 వేల పెన్సన్ అందించే విషయాన్ని ఈ కమిటీ పరిశీలిస్తుంది. వంట విక్రయం ద్వారా వచ్చే మొత్తంలో 2 శాతాన్ని రైతు సమకూరిస్తే అంతే మొత్తాన్ని ప్రభుత్వం, జాతీయ పెన్సన్ పథకానికి జమ చేస్తుంది.
- వంటల మార్కెట్ ధరను నిర్ణయించడంలో రైతు సంస్థలకు గణనీయ పాత్ర కల్పస్తూ రాష్ట్రస్తాయి కమిషన్ ను నెలకొల్పుతాం. పరి ధాన్యానికి క్వింటాలుకు రూ.2,100 చొప్పున మద్దతు ధర చెల్లించటానికి కృషి చేస్తాం. ప్రత్తికి రూ.5,000 ధర కల్పిస్తాము. రైతు పండించిన వంటలకు లాభసాధి ధర అందేలా కృషి చేస్తాం.
- వ్యవసాయ వంటలకు మార్కెట్ ధరను నిర్ణయించేందుకు రైతులు, ప్రభుత్వ ప్రతినిధులతో కూడిన రాజ్యాంగబద్ధ బోర్డును ఏర్పాటు చేస్తాం. సిఎసిపి ప్రకటించిన కనీస మద్దతు ధరకు, మార్కెట్ ధరకు మధ్య వ్యత్యాసాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరిస్తుంది.
- ఎంవెనెర్జెజిఎస్ కార్బూకలాపంలో భాగంగా ప్రైవేట్ సంస్థల్లో వ్యవసాయ పనులను అనుమతించాలన్న సిఎసిపి సిఫారసుపై సమగ్ర అధ్యయనం, ఏకాభిప్రాయ సాధనకు కృషి.
- విత్తనాలు, వ్యవసాయ ఉపకరణ రంగాలకు సంపూర్ణ మద్దతు. ఇదే సమయంలో నకిలీ విత్తనాల నిరోధానికి గట్టి కృషి చేస్తాం.
- రైతులకు సకాలంలో విత్తనాలు అందేలా ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుంది. రైతులకు కల్తీలేని ఎరువులు, పురుగుమందులు, విత్తనాలు అందేలా గట్టి పర్యవేక్షణ.
- భూమిలేని ప్రతి వ్యవసాయ కార్బూక కుటుంబానికి ఒకే చోట రెండు ఎకరాల భూమి కేటాయించటానికి కృషి చేస్తాం. రెండు ఎకరాల కంటే తక్కువ ఉన్న వ్యవసాయ కార్బూక కుటుంబానికి ఆ తేడా భూమిని కేటాయిస్తాం. ఈ కుటుంబాలకు అవసరమైన వైపుళ్యాలు అందించటానికి పాటుపడతాం.
- సంగారెడ్డి, కరీంనగర్, నిజామాబాద్, మంచిర్యాల, నిర్మల్, మహబూబ్‌నగర్, ఇబ్రహీంపట్టుం, శంకర్‌పల్లి, వరంగల్, జనగామ, ఖమ్మం, మఱుగూరు, నల్గొండ, మిర్యాలగూడ, గద్వాలలో వ్యవసాయాధార పరిశ్రమలు నెలకొల్పుతాం.
- తొమ్మిది గంటల పాటు అంతరాయం లేకుండా నాణ్యమైన విద్యుత్ సరఫరా. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో విద్యుత్ సరఫరాను మెరుగుపరచటానికి వ్యవసాయ ఫీడర్లను వేరుచేస్తాం. దీనివల్ల సరఫరా 12 గంటల వరకు పెంచ వీలవుతుంది.
- ఉద్యానవన విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటు. ఉద్యానవన హబ్లు, సహకారరంగం లేదా ప్రభుత్వ రంగంలో కూరగాయలు, పండ్ల ప్రాసెసింగ్ పరిశ్రమల ఏర్పాటు సాధ్యాన్మాయిల పరిశీలనకు కమిటీ ఏర్పాటు. ఇందువల్ల అని పాడైపోకుండా చూసి, పెద్ద ఎత్తున ఎగుమతి చేయ వీలవుతుంది.
- ప్రైవేట్ రంగ భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించడం ద్వారా శీతల గిడ్డంగులు, ఆధునిక వేర్ హాసింగ్ సదుపాయాల అభివృద్ధికి కృషి. నల్గొండ జిల్లా కేంద్రంలో బత్తాయి మార్కెట్ ఏర్పాటు చేస్తాము.
- మెట్పల్లిలో పసుపు మార్కెట్ యార్టులో పాటు అనుబంధ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహిస్తాం.

- వరంగల్, కరీంనగర్ ప్రాంతాలలో ప్రత్తికి అనుబంధంగా పరిశ్రమలు నెలకొల్పడానికి, అదే విధంగా మార్కెట్ యార్డు అభివృద్ధికోసం కృషి చేస్తాం.
- గ్రామ లేదా మండలస్తాయిలో గిడ్డంగుల నిర్మాణాన్ని ప్రోత్సహించడం. ఇందువల్ల స్థానిక రైతులు, ఆహారధాన్యాల సేకరణ సంస్థలు తమ ప్రాంతంలోనే నిల్వ చేసుకునే సౌకర్యం అంది వస్తుంది. అనేకసార్లు ధాన్యాన్ని రవాణా చేసే ప్రయాస త్వీ, ప్రజాపంపిణీకి తదనంతరం వినియోగించవచ్చు. ప్రకృతి ప్రతికూలతల వల్ల ధాన్యం చెడిపోకుండా కూడా చూడ వీలవుతుంది.
- సమాచార, సలవోఫర్మ్స్క సేవలను రైతులకు అందించేందుకు, ఇంటర్వెట్ కమ్యూనికేషన్ పెక్కాలజీస్ (బసిటి) వినియోగాన్ని చేపడతాం. ఉదాహరణకు ఇ-సాగును చెప్పాకోవచ్చు. రైతు పంపిన పంట ఫోటో ఆధారంగా క్రమం తప్పకుండా వ్యవసాయ క్లైట్రంలో చేపట్టవలసిన సస్యరక్షణ చర్యలను సూచించవచ్చు. ఈ కార్బోమాలలో ఐ.టి. సంస్థలకు, ఐఐబి(పొచ్) పంచి విశ్వవిద్యాలయాలకు భాగస్వామ్యం కల్పిస్తాం.
- పాణి పరిశ్రమ అనాది కాలం నుంచి గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థకు ఆయువుపడ్డుగా నిలిచింది. పశు పోషణకు మద్దతునివ్యటానికి ప్రత్యేకంగా అప్పిలేట్ అధారిటీని నెలకొల్పుతాం. అధిక పాల దిగుబడినిచ్చే పశువులను సమకూర్చడం, గ్రామంలో ప్రతి జంటకూ ఐదు ఆవులు లేదా గేదెల పంపిణీ చేయడం ద్వారా ప్రభుత్వం పాడి రైతులకు అండగా నిలుస్తుంది. ఐదు పాడి పశువులు పొందిన రైతులు, 6 శాతం వడ్డిషై దీర్ఘకాలిక రుణాన్ని తిరిగి చెల్లించవచ్చు. ఈ రుణాన్ని కూడా పారు సరఫరా చేసిన పాలకు చెల్లించాల్సిన మొత్తంలో జమ చేస్తారు. ప్రతి గ్రామంలోని గోదాన భూముల్లోని పచ్చిక బయళ్ళను రైతు సంఘం నిర్వహించి పశుగ్రాసం సరఫరా చేస్తుంది.
- పొత్తీ ఇండస్ట్రీ గ్రామ ఆర్థిక వ్యవస్థకు పొత్తీకాపోర భద్రతను పెంచడం కోసం ఈ పరిశ్రమ ఉపయోగపడుతుంది పొత్తీ అభివృద్ధి కోసం బిజెపి కట్టుబడి ఉంది. పొత్తీ రంగాన్ని వ్యవసాయ అనుబంధ రంగంగా బిజెపి గుర్తిస్తున్నది. పొత్తీ పరిశ్రమ అభివృద్ధి కోసం తక్కువ వడ్డీ రుణాలను బిజెపి కల్పిస్తుంది. పొత్తీ రంగానికి అవసరమైన విద్యుత్కు సభీడి అందిస్తుంది. పొత్తీ అనుబంధ పరిశ్రమలకు కూడా సభీడిని అందిస్తా ఎగుమతుల అవకాశాలను కల్పిస్తుంది.
- మత్స్యకారుల అభివృద్ధి కోసం ప్రతి మండలంలో 5 ఎకరాల భూమిని బిజెపి ప్రభుత్వం కేటాయిస్తుంది.

6.2 రైతులకు మార్కెట్‌స్టోర్స్ శం

- ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అమలంలో ఉన్న అత్యుత్తమ విధానాలు, ఆధునిక పెక్కాలజీలపై రైతులకు అవగాహన కల్పించటానికి శిక్షణ పొందిన వ్యవసాయ సిబ్బందిని రిక్రూట్ చేస్తాం.
- ప్రతి మండలంలో ఐదుగురు చొప్పున వ్యవసాయ విస్తరణ సిబ్బంది ఉండేలా చర్యలు తీసుకుంటాం. ఇందువల్ల తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అదనంగా 2500 మంది సిబ్బంది అందబూటులో ఉంటారు.
- ప్రతి జిల్లాలో పారా అగ్రికల్చరల్ శిక్షణ సంస్థను నెలకొల్పుతాం. వీటిని స్వతంత్ర యూనిట్‌గా గానీ లేదా ఇప్పుడున్న యూనివర్సిటీలకు అనుబంధంగా గానీ ఏర్పాటు చేస్తాం. ప్రతి సంస్థ అత్యుత్తమ వ్యవసాయ విధానాలపై కోర్సులు అందిస్తాయి. సాధ్యాసాధ్యాలను బట్టి, ఈ తరఫో కోర్సులను ఐ.టి.ఎ.లలో ప్రవేశపెట్టే విషయాన్ని పరిశీలిస్తాం.
- అన్న జిల్లాల్లో ప్రత్యేకించి మహబూబ్‌నగర్, రంగారెడ్డి, మెదక్, నల్గొండ జిల్లాల్లో భూసార పరిరక్షణకు చర్యలు తీసుకుంటాం. సంబంధిత ప్రభుత్వశాఖలు, ఎన్జివోలను ఇందులో భాగస్వామ్యం చేస్తాం.
- వివిధ పథకాల ద్వారా వ్యవసాయ యాంట్రీకరణను ప్రోత్సహిస్తాం. వ్యవసాయ ఉపకరణాల కొనుగోలుకు సభీడిలు, తక్కువ వడ్డీ రుణాలను సమకూరుస్తాం. ఇందువల్ల వ్యవసాయ కార్బోకులపై ఆధారపడటం తగి దీర్ఘకాలంలో వ్యవసాయ దిగుబడులు పెరగటానికి వీలవుతుంది.
- భూసార పునరుద్ధరణకు అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇచ్చి, అగ్రికల్చరల క్లస్సులను నెలకొల్పుతాం. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఇందుకు కావలసిన నిధులు సమకూరుస్తాయి. నాబార్డ్ సహకారంతో భూసార పరిక్రమ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేస్తాం.

6.3 వ్యవసాయ పరపతి, సబ్సిడీలు, బీమా

- ప్రకృతి వైవరీత్యాలు, చీడఫీడల బెడదతో పంట నష్టపోతే చెల్లిస్తున్న పంటల బీమా రేట్లను ఎకరాకు రూ.10 వేలకు పెంచుతాం. రైతుపై భారం పడకుండా ఇలాంటి సందర్భాల్లో వ్యవసాయ రుణాలను పూర్తిగా రద్దు చేసే ఆలోచన కూడా ఉంది.
- ప్రధాన పంటలకు బీమా యూనిట్ ప్రాంతాన్ని, గ్రామ లేదా గ్రామ పంచాయతీ స్థాయి కంటే తక్కువ యూనిట్కు తగించవచ్చేమో మదింపు చేయవలసిందిగా నిపుణుల బ్యందాన్ని కోరతాం.
- 1 లక్ష రూపాయల లోపు రుణం తీసుకున్న అర్పులైన రైతులందరికీ రుణమాఫీ.
- వ్యవసాయ రుణాలను ఏడాదిలోగా చెల్లించినట్లయితే రాష్ట్ర వాటాగా పొందే వడ్డిని మాఫీ చేస్తాం.
- దిగుమతులను తగించి, రైతు ఆదాయాన్ని పెంచేందుకు నూనె గింజలు, పశు దినుసుల సాగుకు సబ్సిడీలు సమకూరుస్తాం.

6.4 ఆహారం, పోర సరఫరాలు

ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థపై జస్టిస్ ఆధ్వర్య కమిటీ సూచనలను, సివిసి సిఫారసులను బిజెపి ప్రభుత్వం అమలు చేస్తుంది. వ్యధా, లీకేజీలు లేకుండా లభ్యారులకు ప్రయోజనం చేకూర్చడమే ప్రభుత్వ లక్ష్యం. ఈ దిశగా తీసుకునే కొన్ని చర్యలు దిగువ ఇస్తున్నాం. అయితే ఈ చర్యలకే పరిమితం కాబోము.

- కేటాయింపు నుంచి పంపిణీ వరకూ ఆహార ధాన్యాల లెక్కలను ఖచ్చితంగా నిర్వహించేందుకు పూర్తి కంప్యూటర్లీకరణ, ఆటోమేషన్.
- చౌకథరల దుకాణాలు వీటిని అమలుచేసేలా చూస్తాం.
  - ❖ నిరీత వేళలను పాటించడం, నమూనాలను ప్రదర్శించడం, స్టోక్సోర్లుల ఏర్పాటు.
  - ❖ చౌకథరల దుకాణాలను లాభసాటిగా ఉండేలా తీర్చిదిద్దేందుకు కిరాణా, ఇతర గృహాలలో ప్రయోగ వస్తువుల విక్రయానికి అనుమతిస్తాం.
- ఎంపిక చేసిన ప్రాంతాల్లో సంచార వాహనాల ద్వారా చౌకథరల దుకాణాల నిర్వహణ ఛత్రీల్గండ్ రాష్ట్రాలలో అమలులోన్న ప్రజాపంపిణీ వ్యవస్థను విజయపంతంగా అమలుచేస్తున్నాయి. అక్కడ అనుసరించిన పద్ధతులను ప్రవేశపెట్టడానికి కృషి చేస్తాం.

7. విద్యుత్, ఉద్దీశ్యాలు, నైపుణ్యాలు, పరిజ్ఞాన నిర్వహణ

7.1 ప్రాథమిక, మాధ్యమిక విద్యుత్

ప్రాథమిక, మాధ్యమిక విద్యుతు సంబంధించి బిజెపి ప్రభుత్వం ఈ దిగువ అంశాలపై దృష్టి నిలిపి వసిచేస్తుంది.

- అన్ని ప్రభుత్వ పారశాలల్లో కంప్యూటర్ విద్యుత్తోధన. బాగా అవసరం ఉన్న ఈ నైపుణ్యాలను చిన్ననాటినుంచే అలవరచడంకోసం ప్రతి పారశాలకు కంప్యూటర్లను, ఇంటర్వెట్ సేకర్యాన్ని అందిస్తాం.
- అన్ని ప్రభుత్వ ఎయిడెక్ పారశాలల్లో ప్రాథమిక, ఉన్నత విద్యులో నాణ్యమైన విద్యును పర్యవేక్షించటానికి ప్రత్యేక టాన్స్ఫోర్మర్లను ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తుంది.
- తెలంగాణ సంస్కరితి, సాంప్రదాయాలు ప్రతిబింబింపచేసే పారాలు, పైస్చాల్ విద్యులో చేర్చటం.
- మదరసాల ఆధునికీకరణ, కంప్యూటరీకరణ, ప్రయోగాత్మకంగా పృత్తివిద్యుతో మదరసాలను అనుసంధానించడం.
- పెరుగుతున్న ధరల కారణంగా ఆహారంపై పడే ద్రవ్యోల్పణ ఒత్తిళ్లను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఒక్క విద్యుత్తిపై వెచ్చించే మధ్యాహ్న భోజన బడ్జెట్లను రూపొందించడం జరుగుతుంది. పారశాల విద్యుత్తులకు ప్రతిరోజు అందవలసి ఉన్న కేలరీలు (తృణ ధాన్యాలు), పైబర్ (పండ్ల, కూరగాయలు), విటమిన్లు (ఆకుకూరలు మొదలైనవి), ప్రాటీన్ (గ్రుడ్లు, పశు దినుసులు) లలో గణించు భాగం ఈ భోజనం ద్వారా భర్తీ చేస్తాం.

- ప్రమాణాలను పెంచటానికి అన్ని ప్రభుత్వ వోస్టిళ్ళు, రెసిడెన్షన్లు పారశాలలను ఆధునికీకరిస్తాం.
- అన్ని పారశాలల్లో విద్యార్థుల సమగ్రాభివృద్ధి కోసం యోగ, ఇతర శారీరక శిక్షణ కార్యకలాపాలను ప్రవేశపెడతాం.

7.2 బాలికా విద్యకు ప్రాధాన్యం

ఈ దిగువ చర్యల ద్వారా అన్ని ప్రభుత్వ పారశాలలను బాలికలకు అనువుగా మార్చడం జరుగుతుంది.

- అరో తరగతి నుండి అర్థకంగా వెనకబడిన వర్గాల విద్యార్థినులకు సైకిళ్ళు అందచేస్తాం.
- అన్ని పారశాలల్లో బాలికల కోసం ప్రత్యేకంగా మరుగుదొడ్డు ఏర్పాటు చేస్తాం.
- బాలికల కోసం వృత్తి, విద్య కోర్సులను ప్రోఫెసియల్ ఏర్పాటు.
- అన్ని పారశాలల్లో నిర్వంధ స్వీయరక్షణ శిక్షణను అందిస్తాం.

7.3 ఇంగ్రీషు విద్యకు ప్రాధాన్యం

ప్రపంచికరించబడిన ఆర్థిక వ్యవస్థలో ఇంగ్రీషు విద్య ప్రాధాన్యాన్ని బిజెపి గుర్తిస్తోంది. భారతీయ సంప్రదాయాలు, సంస్కృతితో రాజీ పడకుండానే నాణ్యమైన ఇంగ్రీషు విద్యను అందించవచ్చునీ పార్టీ భావిస్తోంది. తెలుగు మీడియం విద్యార్థులకు ఇంగ్రీషులో ప్రాపీణ్యం అందించబడిన ఈ దిగువ చర్యలు చేపడతాం.

- పారిశ్రామిక సంస్థలు రూపొందించి అందిస్తున్న సాఫ్ట్ స్టోర్స్ కోర్సులను పరిశీలించి, పారశాల స్టాయిలో కూడా ఆ తరహ కోర్సులను ఇప్పుడున్న ఉపాధ్యాయుల ద్వారా అందించే విషయాన్ని పరిశీలించడం.
- ట్రైన్ డి టీచర్ (బీబిటీ) కార్యక్రమాలను నిర్వహించబడిని ఇంగ్రీషులో ప్రాపీణ్యం గల భాషా వలంబీర్ల సేవలను ఉపయోగించుకోవటం. విద్య సంవత్సరం నిరీత కాలాల్లో (వేసవి సెలవులు, పారశాల తరగతుల అనంతరం) వర్షపొషణలు నిర్వహించడం. ఇంగ్రీషు భాషా నైపుణ్యం పెంచడానికి ఈ వర్షపొషణలో విద్యార్థులు ప్రత్యక్షంగా శిక్షణ పొందే వీలవుతుంది.
- బీజవిష్ణవీల్ (బీబింగ్ ఇంగ్రీష్ యూజ్ ఎ ఫారిన్ లాంగ్వేజి)కు చెందిన అంతర్జాతీయ వలంబీర్ల సేవలు పొందటం. ఏడో తరగతి నుండి విద్యార్థులకు ఇంగ్రీషు బోధించడానికి ప్రభుత్వ ప్రాయోజిత కార్యక్రమాల అమలుకు విధి విధానాలు రూపొందించటం.

7.4 ఉపాధ్యాయులకు ప్రాధాన్యం

ప్రాచీన కాలం నుండి భారతీయ విద్య వ్యవస్థ గురు-శిష్య పరంపరపై విరాజిస్తీంది. ఆ సంప్రదాయం ఇప్పటికీ చెక్కు చెదరలేదు. ఈ దృష్టినే ఉపాధ్యాయు వర్గానికి సంబంధించిన ముఖ్యాంశాలను పరిష్కరించకుంటే విద్యారంగం అసంపూర్తిగానే మిగులుతుంది. బిజెపి ఈ దిగువ అంశాలకు కట్టుబడి ఉంటుంది.

- బిజెపి ప్రభుత్వం ఏర్పడిన ఏడాడిలోపు తెలంగాణ వ్యాప్తంగా ప్రభుత్వ పారశాలలు, ఎయిడెడ్ పారశాలల్లో టీచర్ పోస్టుల భాలీలన్నింటినీ భద్రి చేస్తాం.
- అన్నిరకాల ఉపాధ్యాయులకు తమ పరిజ్ఞానాన్ని నిరంతరం పెంపొందింప చేసుకోవటానికి కావలసిన ఉపకరణాలు, శిక్షణ కార్యక్రమాలు అందుబాటులోకి తెస్తాం. శిక్షకుడికి శిక్షణ ఇచ్చే పద్ధతులను (ట్రియిన్ డి ట్రైనర్ టెక్నిక్-బీబిటీ) ఉపయోగించి ప్రత్యేక వర్షపొషులు, ఆన్లైన్ ద్వారా శిక్షణ తరగతులు అందుబాటులోకి తెస్తాం.

7.5 ఉన్నత విద్య, సాంకేతిక విద్య

మెరిట్ ఆధారిత విద్య వ్యవస్థను పెంపొందింపచేయడానికి ప్రభుత్వం ఈ దిగువ చర్యలు తీసుకుంటుంది.

- 'ప్రతిభ కమలం పథకం' క్రింద ఇంజనీరింగ్ కామన్ ప్రవేశ పరీక్షలో అత్యున్నత ర్యాంకులు సాధించిన 25వేల మందికి, మెడిసిన్ ప్రవేశ పరీక్షల్లో అత్యున్నత ర్యాంకులు సాధించిన 500 మందికి, ఎంబిఎ సెట్లో అడ్మిషన్ సాధించిన అత్యున్నత ర్యాంకర్లు 500 మందికి ఉచితంగా లావ్టాప్లెలు అందిస్తాం.

- ఆర్థిక స్థితిగతులతో సంబంధం లేకుండా ఎంసెట్లో అత్యన్నత ర్యాంకులు సాధించిన 2 వేల మంది బాలికలకు, ఎంబిఎ-సెట్లో అత్యాన్నత ర్యాంకులు సాధించిన 100 మంది బాలికలకు లక్ష రూపాయల చొప్పున నగదు బహుమతి అందచేయటం జరుగుతుంది. బాలికలకు చదువు చెప్పించడాన్ని ప్రోత్స హించేందుకే ఈ నగదు బహుమతిని ఉద్దేశించాం.
- అన్ని వర్గాల విద్యార్థులకు ఏ విధమైన హాచీకత్తు లేకుండా 1 శాతం వడ్డితో రుణాలు కల్పిస్తాం.
- సాంకేతిక విద్య యొక్క ప్రమాణాలను కాపాడేందుకు రాష్ట్ర స్థాయిలో బిజపి ప్రభుత్వం ఒక పర్యవేక్షణ వ్యవస్థను ఏర్పాటుచేస్తుంది.

7.6 ఉద్యోగాలు, నైపుణ్యాలు, పరిజ్ఞాన నిర్వహణ

7.6.1 ఉద్యోగాలు

అభివృద్ధి చెందుతున్న ఆర్థిక వ్యవస్థకు ఉద్యోగాలు, వని లభ్యతే ఆధారం. అభివృద్ధి ఎజెండాకు ప్రాధాన్యమిస్తానే, సమాజంలోని అన్ని వర్గాల ప్రజలకు ఉపాధి అవకాశాలు అందుబాటులోకి తేవటానికి బిజపి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుంది. ఈ మేరకు బిజపి ప్రభుత్వం ప్రతి ఏటా లక్ష ఉద్యోగాలను కల్పిస్తుంది.

7.6.2 నైపుణ్యాలు, పరిజ్ఞాన నిర్వహణ

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో నైపుణ్యం, పరిజ్ఞానం నిర్వహణకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వటానికి ఈ దిగువ చర్యలు చేపడతాం.

- ఇంజనీరింగ్, మేనేజ్మెంట్, ఐ.టి.ఐ. విద్యార్థులకు సాఫ్ట్ సిస్టమ్ శిక్షణ అందించేందుకు పట్టిక ప్రైవేట్ భాగస్వామ్యం ప్రాతిపదికన ప్రసిద్ధ బహుళజాతి సంఘల సహకారం తీసుకుంటాం.
- పరిశ్రమలలో ప్రస్తుత అవసరాల ప్రాతిపదికన తగిన నైపుణ్యాలను అందించేలా పారిశ్రామిక సాంకేతిక సంఘలను తీర్చిదిద్దడం దీంతోపాటు పరిశ్రమ ప్రాయోజిత ఇంటర్వెషన్ కార్బూక్మాలతో ఐ.టి.ఐ.ల అనుసంధానానికి ప్రభుత్వం పాటుపడుతుంది.
- రాష్ట్రానికి చెందిన విధి పారిశ్రామిక కేంద్రాలు (సెఱ్లు, ఛైబ్ సిబీ) కేంద్రంతోనూ (జాతీయ పట్టు అభివృద్ధి మండలి, ఐ.టి.ఐ.లు మొదలైనవి) పారిశ్రామిక సమాఖ్యలతోనూ (సిఱి, అస్ట్రోచామ్) అనుసంధానానికి ప్రత్యేకంగా నోడల్ ఏజన్సీ ఏర్పాటు.
- ఉన్నత విద్య కేంద్రాలు, పారిశ్రామిక కేంద్రాలు, వ్యవసాయ కేంద్రాలు, నైపుణ్య అభివృద్ధి సంఘలు, ఆరోగ్య కేంద్రాల నిర్మాణానికి ప్రత్యేక ప్రాధాన్యం.
- ఉన్నత విద్యకు సంబంధించిన అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా, దేశంలోనే అత్యుత్తమంగా ఉండే రీషిల్ రాష్ట్రంలోని అన్ని యూనివర్సిటీలు, కాలేజీల మౌలిక సదుపాయాలు, పాఠ్యాంశాలు, సిభూంది సేవలను అప్పేద్ది చేయడం.
- అమెరికా విద్యార్థి వారి రేస్ టు డి టాప్ (ఆర్టిటిటి) కార్బూక్మం మాదిరే అంతర్ కళాశాలలు, అంతర్ విశ్వవిద్యాలయాల పోటీ కార్బూక్మ రూపకల్పన. ఉమ్మడి మదింపు విధానం ద్వారా అత్యుత్తమ వనితిరు చూపిన కళాశాలలకు అదనంగా ప్రభుత్వ నిధులు సమకూర్చబడతాయి. సమీప భవిష్యత్తులో ఇంజనీరింగ్, మెడిసిన్, లా, సైన్స్, కామర్స్, బిజినెస్ రంగాల్లో జాతీయ స్థాయి మొదటి పది ర్యాంకుల్లో తెలంగాణకు చెందిన కనీసం ఒక కాలేజి లేదా యూనివర్సిటీ ఉండేలా చూడటం ఈ కార్బూక్మ లక్ష్మి.
- గ్రామ మౌలిక సదుపాయాల కోసం ప్రత్యేకంగా టాన్స్ఫోర్మేర్స్ ఏర్పాటు. ఈ టాన్స్ఫోర్మేర్స్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతోను స్థానిక ప్రభుత్వాలతో కలిసి వని చేస్తుంది. ప్రాజెక్టులను గుర్తించటం, ఐ.టి. నైపుణ్య అభివృద్ధి కేంద్రాలు, జీవనాధార కల్పనా కార్బూక్మాలు మొదలైన వాటితో సహా సౌకర్యాలను ఏర్పరచడంపై టాన్స్ఫోర్మేర్స్ దృష్టి నిలిపి వనిచేస్తుంది. ఆర్థిక వనరుల సమీకరణకు గ్రామ మౌలిక సదుపాయాల నిధిని ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. గ్రామ మౌలిక సదుపాయాల ప్రాజెక్టులో కమ్యూనిటీ నిర్మయం తీసుకోవడం, పర్యవేక్షించడం అనేది కీలకాంశం.

7.6.3 మహిళల్లో పరిత్రమల వ్యవస్థాపకతాన్ని ప్రోత్సహించడం

- గ్రామీణ ప్రాంతాల నుంచి పట్టణ ప్రాంతాలకు పెద్ద ఎత్తున సాగుతున్న వలసలను నిరోధించటానికి, రెవెన్యూ డివిజన్ స్థాయిలో సహకార సంఘాల స్థాపనలో మహిళలను ప్రోత్సహించడం. గుజరాతీలోని అమూర్, లిష్ట్ పొపడ్ వంటి విజయవంత ప్రాజెక్టులను ఆదర్శంగా తీసుకోవటానికి వాటి నిర్వహణ తీరుతెన్నులను అధ్యయనం చేయడం.
- గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 16-25 వయో పరిధిలోని మహిళా జైత్స్యహిక పారిత్రామిక వేత్తలను ప్రోత్సహించటానికి ప్రత్యేక ఆర్థిక మద్దతును ఇవ్వడం.
- మహిళా సాధికారతలో భాగంగా గ్రామీణ మహిళలకు శిక్షణ ఇచ్చేందుకు నైపుణ్యాభివృద్ధి సంస్థలను ప్రారంభించడం.
- అన్ని మున్సిపాలిటీలు, మండలాల్లో ప్రత్యేకంగా మహిళలే నిర్వహించే సూపర్ బజార్లల ఏర్పాటు.
- జైత్స్యహిక మహిళా పారిత్రామిక వేత్తలను ప్రోత్సహించటానికి వారు ప్రారంభించిన సంస్థలను మదింపు చేసి గణనీయంగా టాక్స్ హాలిడేలను అందించడం.
- ఆర్.టి.సి. బస్సుల్లో ద్వారా మహిళలకు 50 శాతం రాయితీపై ప్రయాణ సౌకర్యం కల్పించడం.

8. పరిత్రములు, వాటిజ్యం

8.1 పబ్లిక్, ప్రైవేట్ భాగస్వామ్య (పిపిపి) స్మార్టీని పునరుద్ధరించడం

అటల్ బిహేరి వాజీపేయి సారథ్యంలోని ఎన్డిఎ ప్రభుత్వంలో, పబ్లిక్ ప్రైవేట్ భాగస్వామ్యం (పిపిపి) అనేదానిని తమచైన ప్రత్యేక సామర్థ్యాలు కలిగిన రెండు సంస్థలు పరస్పర సహకారంతో ఉభయతారకంగా కలిసి పనిచేయడంగా పరిగణించేవారు. ప్రైవేటు సంస్థ పెట్టుబడులు సమకూర్చి, ప్రాజెక్టు మంచి చెడుల బాధ్యతను పూర్తిగా తీసుకునేది ప్రభుత్వం. తన వంతుగా చట్టపరిధిలో సత్వర అనుమతుల మంజారు, ప్రతిష్టంభనల తొలగింపు విషయంలో త్రియాశీలపాత్ర పోషించేది.

యుపిఎ ప్రభుత్వం ఈ పవిత్ర భాగస్వామ్యాన్ని ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా ఉల్లంఘించింది. అవరోధాల తొలగింపులో ప్రైవేటు సంస్థలకు తగినంత మద్దతును ఇవ్వకపోవడంతో ఎప్పటిలోగా ప్రాజెక్టు అమలవుతుందో తేలక పెద్ద ప్రాజెక్టులు గుదిబండలుగా మారాయి.

బిజిపి ప్రభుత్వం ఈ సమస్య పరిష్కారానికి కృషి చేస్తుంది. ఈ దిగువ చర్యల ద్వారా పిపిపి ప్రాజెక్టుల ఫలప్రద అమలుకు కృషి చేస్తుంది.

- ఈ ప్రాజెక్టుల అమలులో ఎదురైన గత అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని పైలెట్ ప్రాతిపదిక అమలుకు అనుమతిచేశాలా ప్రాజెక్టుల రూపకల్పన జరుగుతుంది.
- భారీ పెట్టుబడులతో కూడిన బిడ్లకు కంపెనీలు స్పందించటానికి తగినంత సమయం కేటాయిస్తాం. ఇందువల్ల ప్రాజెక్టుతో ముడిపడిన రిస్కులను ఆయా సంస్థలు సాప్థానంగా పరిశీలించ వీలేర్పుడుతుంది.
- బిడ్ను భరారు చేయటానికి ముందే పారదర్శకంగా అన్ని సందేహాల నిష్పత్తికి పలు దఫాల చర్యలకు వీలు కల్పిస్తాం.
- అక్రమాల నిరోధానికి బిడ్ ప్రక్రియను ఆన్‌లైన్‌లో పూర్తి చేస్తాం.
- మదింపు మార్గదర్శకాలు, వివక్షకు తావులేని విధంగా ఉంటాయి. పారదర్శక ఎంపిక ప్రక్రియ కంటే ముందే ఈ మార్గదర్శకాలను బహిర్గతపరుస్తాం.
- అవరోధాల తొలగింపునకు వీలుగా ప్రాజెక్టు అమలులో బహుళ నమూనాల నుంచి ఎంపికకు అవకాశం కల్పిస్తాం.
- ప్రభుత్వం తరపున వ్యక్తుల జవాబుదారీతనానికి ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉంటుంది. నిర్దీష్ట శాఖ అధికారికి చెందిన ఘలితాల నిర్ణాయక పత్రంలో ప్రాజెక్టు అమలులో ప్రభుత్వ బాధ్యతను జతకలపడం జరుగుతుంది.
- పరంగల్ను సాంకేతిక విజ్ఞాన లభిష్టాది కేంద్రంగా తయారుచేస్తాం.

8.2 తెలంగాణలో వ్యాపార నిర్వహణ సౌలభ్యం

ప్రపంచ బ్యాంక్ రూబొందింబిన వ్యాపార నిర్వహణ నివేదికలో భారత్ ప్రస్తుతం 134వ స్థానంలో ఉంది. భారత్లోని 17 నగరాలలో సర్వే చేశారు. ఈ నగరాలలో ప్రైదరూబాద్ కూడా ఉంది. వివిధ రంగాలలో ప్రైదరూబాద్ పని తీరు ఇలా ఉంది.

వ్యాపారం ప్రారంభించడం - ర్యాంక్ 4/17, నిర్మాణ అనుమతుల పొందడం - ర్యాంక్ 4/17, ఆస్తి రిజిస్ట్రేషన్ - ర్యాంక్ 9/17, పన్నుల చెల్లింపు 13/17, సరిహద్దుల ఆవల వాణిజ్యం - ర్యాంక్ 13/17, కాంట్రాక్టుల అమలు - ర్యాంక్ 1/17, దివాలా సమస్య పరిష్కారం - ర్యాంక్ 1/17. ఈ విషయంలో బిజెపి ప్రభుత్వం ఈ దిగువ చర్యలను తీసుకుంటుంది.

- ఆన్‌లైన్ యంత్రాంగం ద్వారా వివిధ ప్రక్రియలకు ఏకగాళ్ల విధానం ప్రవేశ పెడతాం. అందువల్ల రాష్ట్రంలో వ్యాపార నిర్వహణ సౌలభ్యం పెరుగుతుంది. ఈ విషయంలో ప్రైదరూబాద్కు అదసంగా పరంగ్ల, కరీంసగర్లను కూడా పరిగణలోకి తీసుకుంటాం.
- ప్రాజెక్టులకు నీరీత కాల వ్యవధిలో అనుమతుల మంజూరు.
- సిఱి, ఫౌఫ్స్, ఆర్బిష, విధ్యుత్ బోర్డులు, బ్యాంకులు వంటి వివిధ స్థాయి సంస్థలకు ఉమ్మడి వేదికను ఏర్పరచటం. ఇందువల్ల విధానాల అమలులో జాప్యాన్‌ని నివారించవచ్చు.
- ఖర్చులను రాబట్టుకోవటానికి వీలుగా ఉత్సత్తుల కనీస మద్దతు ధరను ప్రభుత్వం నిర్దయిస్తుంది.
- జీవో 1020ని సవరించి, పటిష్టమైన పారదర్శక సేకరణ చట్టాన్ని తీసుకువచ్చి, సమర్థవంతంగా దాన్ని అమలుచేయడానికి కృషి చేస్తాం.
- ఉపాధి కల్పనతో సబ్సిడీలను ముదిపెడతాం. పెట్టుబడితో సబ్సిడీల బంధాన్ని తొలగిస్తాం.
- 'జన్సెప్పక్టర్ రాజీను తొలగిస్తాం. అన్ని శాఖల ప్రాతినిధ్యంతో ఒకే సమగ్ర తనిటీ విధానాన్ని అమలుచేస్తాం. అత్యవసర పరిస్థితుల్లో ఆ శాఖాధిపతి అనుమతికి అవకాశం కల్పిస్తాం.
- తెలంగాణ ఉత్సత్తులను మరియు తెలంగాణకు కావలసిన ముడిసరుకుల ఎగుమతులు, దిగుమతులు చేసుకునే విధంగా పరంగ్ల, పెద్దపల్లి, జమీన్కుంట మరియు జనగాంలలో రైప్స్ లైస్ అనుసంధానంతో కూడిన ఎగుమతుల మరియు దిగుమతుల కేంద్రాలను బిజెపి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తుంది.

8.3 తెలంగాణ పారిశ్రామిక ప్రోత్సాహక విధానం

తెలంగాణలో అమలుచేసే పారిశ్రామిక విధానంలోని ముఖ్యాంశాలు ఇలా ఉన్నాయి:

- తెలంగాణలో పారిశ్రామిక విధాన, ప్రోత్సాహక శాఖ పేరిట పారిశ్రామిక విధానం కోసం ప్రత్యేక శాఖను ఏర్పాటు చేస్తాం. కేంద్రప్రభుత్వ పారిశ్రామిక విధాన, ప్రోత్సాహక శాఖ (సిడిఐపి) తరపోలో ఇదీ పని చేస్తుంది.
- తెలంగాణకు ప్రత్యేక పెఱాదా కల్పించటానికి కృషి చేస్తాం. ఇందువల్ల టాక్స్ హోల్డెలకు వీలేర్పడుతుంది. వాణిజ్య అభివృద్ధి పుంజాకుంటుంది. అయితే కొన్ని జిల్లాలు ఇప్పటికే గణనీయ ముందంజలో ఉన్నందున, జిల్లాల వారీ ప్రత్యేక హోదాను ఉద్దేశించటం జరుగుతుంది. తెలంగాణలోని అత్యధిక జిల్లాలు ప్రత్యేక హోదాకు అర్థత పొందుతాయి.
- రాష్ట్ర పరిధిలోని కార్బూక చట్టాలను పరిశీలిస్తాం. మరింత ఎక్కువగా ఉపాధికి ఊతం ఇచ్చేలా, కార్బూకులు పెద్ద సంఖ్యలో పని చేసే పరిక్రమలకు అవరోధాలను తొలగించేలా కార్బూక చట్టాలను తిరిగి రూపొందిస్తాం.
- ప్రతి మండలంలోని బంజరు, ఊసర క్లైంటాలను గుర్తించి, పారిశ్రామిక పెరుగుదలలో భూమి బ్యాంక్ వాటాను పెంచతాం.
- ప్రభుత్వ రంగ పరిక్రమలను ప్రత్యేకించి ఖాయలా యూనిట్లను పునర్జీవించ చేసేందుకు కమిటీని నియమిస్తాం.
- ప్రత్యేక ఆకర్షక పథకాల ద్వారా తెలంగాణలో ఎన్‌ఆర్‌బిల పెట్టుబడులను ప్రోత్సహించటానికి కృషి చేస్తాం. ఈ పథకాల్లో రాష్ట్రాయి, హోలిక సదుపాయాల బాండ్లు, త్రైజరీ బాండ్లు కూడా ప్రవేశపెడతాం.
- దాడా తయారీ పరిక్రమలను ప్రోత్సహించేలా కోళ్ళ పరిక్రమపై ప్రత్యేక దృష్టి అలాగే పాడి పరిక్రమాభివృద్ధికి చర్యలు.

- "T" ఆకారంలో ఈ క్రింది ప్రాంతాల్లో పారిత్రామిక కారిడార్ బెట్టును అభివృద్ధి చేస్తాం.
  - ❖ మంచిర్యాల నుంచి ఖమ్ముం.
  - ❖ వరంగల్ నుంచి మహబూబ్ నగర్
- ఎంఎస్ ఎంజల (మీడియం, స్ట్యాల్ అండ్ మైక్ ఎంటర్ప్రైస్యర్స్) పునరుజ్జీవనానికి ప్రత్యేక ప్రాధాన్యం. ఉపేష్టించబడ్డ ఈ రంగం అభివృద్ధికి బిజెపి ప్రభుత్వం ఈ దిగువ చర్యలు తీసుకుంటుంది.
  - ❖ ఈ రంగంలో ప్రగతిని వేగవంతం చేయటానికి ఎంఎస్ ఎంజలకు ప్రత్యేక పన్ను ప్రోత్సాహకాలు, తగిన ఆర్థిక మద్దతు.
  - ❖ స్వల్ప, చిన్న, మధ్య తరఫ్త సంస్లాలకు నిరంతరాయంగా విద్యుత్ సరఫరా.
- అవసరమైన సైప్పణ్యాలను అందించడంలో స్థానిక ఐ.టి.ఐ.లను ప్రోత్సహించి స్థానిక పరిశ్రమ పథకాన్ని పట్టిపు పరచడానికి, మద్దతు ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వం అంకితమవుతుంది.
- మళ్ళీ మోడల్ కంట్రైనర్ హబ్లు
  - ❖ కంట్రైనర్ డిపోలు, మళ్ళీ మోడల్ హబ్లు
  - ❖ ప్రత్యేకించి దిగుమతులు, ఎగుమతుల కోసం లింక్ రోడ్లు రైలు, ఎయిర్ కార్గ్ సర్వీసులు
  - ❖ ప్రైవేట్ రంగ భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించటానికి పిపిపి నమూనా వినియోగం.
- పారిత్రామికికరణ, ఆర్థికాభివృద్ధిని వేగవంతం చేసేందుకు రెండో శ్రేణి, మూడో శ్రేణి నగరాల్లో అవసరమైన హౌలిక సదుపాయాల కల్పన. సత్వరం అభివృద్ధి చెందుతున్న ఆర్థిక వ్యవస్థకు అంతకంటే వేగంగా హౌలిక సదుపాయాలను కల్పించాల్సి ఉంటుంది. ఈ దృష్ట్యా హౌలిక సదుపాయాల ప్రాజెక్టుల సత్వరాభివృద్ధిలో ప్రైవేట్ భాగస్వామ్యం కల్పించడం తప్పనిసరి.

8.4 ప్రత్యేక ప్రాధాన్య పారిత్రామిక ప్రాజెక్టులు

- కొత్త పెట్టుబడిదారులను ప్రోత్సహించడం, ఇప్పుడున్న కార్బూకలాపాలకు అదనపు ఊతం ఇవ్వడం ద్వారా హైదరాబాద్ లోని ఛ్యాబ్ సిటీ పునరుద్ధరణ.
- హైదరాబాద్ లో సెమి కండషర్ ఛ్యాబ్ యూనిట్ ఏర్పాటు.
- సెయిల్ సహకారంతో బయ్యారంతో కొత్త ఉక్కు కర్కూగార స్థాపన.
- ఖమ్మం, ఆదిలాబాద్ లలో విమానాశ్రయాల నిర్మాణం.
- పసుపు రిపైనరీ ఏర్పాటు. దీని ద్వారా సహకార పథకం ద్వారా 'తయారైన ఉత్పత్తి'గా పసుపును మార్కెట్ చేసుకునే వీలు కలుగుతుంది.
- మార్కెట్ లో సకిలీ విత్తనాల బెడడ లేకుండా చూసేందుకు రైతులు, విత్తన తయారీ సంస్ల సమన్వయానికి క్రమబద్ధికరణ సంస్ ఏర్పాటు.
- రామగుండంలోని విద్యుత్ ప్లాంట్ ఉత్పాదక సామర్థ్యంతో ముడిపడి ఉన్న కరీంనగర్-రామగుండం పారిత్రామిక హబ్ ఏర్పాటు.
- ఆదిలాబాద్ లో టెక్స్స్టుల్ పార్క్ ఏర్పాటు. చేసేత సంఘాలకు అవసరమైన నిధుల కేటాయింపు. అంతర్జాతీయ వేదికలపై మార్కెట్లో సొకార్యాలు.
- ఉత్పత్తి అంశానికి ప్రాధాన్యం ఇస్తూ రామాయంపేట-మెదక్ పారిత్రామిక జోన్ ఏర్పాటు.
- అందుబాటులో ఉన్న స్థానిక ప్రతిభాసు వినియోగించుకుంటూ హైదరాబాద్ తరఫోలో వరంగల్లో కూడా ఓటి కారిడార్సు నెలకొల్పడం.

- కాజీపేటలో రైల్ కోచ్ ఫ్లోకర్ నిర్మాణానికి ప్రయత్నం.
- ఎకరాకు 12 వేల రూపాయల చొప్పున పత్తి రైతులకు ఇన్స్పెక్టర్ సబ్సిడీ.
- పరంగలో పత్తి పరిత్రమ సెజ్ ఏర్పాటు.
- దుబ్బాక, హుజూరాబాద్, కరీంనగర్, మెదక్లను హ్యోండ్లూమ్ హబ్గా తీర్చిదిద్దుతాం.
- సిరిసిల్లను పవర్లూమ్ హబ్గా ఏర్పాటు చేస్తాం.

8.5 తెలంగాణలో చక్కర కర్మగారాలు

పబ్లిక్ ప్రైవేట్ భాగస్వామ్య (పిపిపి) ఏర్పాటు కింద 2002లో నిజం ఘగ్నీకు చెందిన చక్కర ఫ్లోకర్లేను ప్రైవేట్ యాజమాన్యానికి అప్పుచెప్పడం జరిగింది. అయితే ఈ ఫ్లోకర్లేల నష్టాల కారణంగా, ఫ్లోకర్ యూనిట్లకు చెరకు సరఫరా చేసే నిజమాబాద్ లోని బోధన, మెదక్లోని ముబాజీపేట, కరీంనగర్లోని మెట్టపల్లి ప్రాంత చెరకు రైతులపై తీవ్ర దుప్రేభావం పడింది. ఫ్లోకర్ని మళ్ళీ ప్రభుత్వ నిర్వహణ కిందకి తెస్తాము. ఈ చెరకు ఫ్లోకర్లేని లాభదాయక సంస్కారణ తీవ్రిద్ది, చెరకు రైతుల ప్రయోజనాలను పరిరక్షిస్తాం.

8.6 సింగరేణి కాలరీలు

- ఇప్పుడున్న ఓపెన్ కౌస్ట్ మైనింగ్ కొనసాగుతుంది. కౌత్త ఓపెన్ కౌస్ట్ మైనింగ్సు అనుమతించము.
- ప్రత్యేకించి సింగరేణి ఉద్యోగస్తులకు సూపర్ స్పెషాలిటీ చాతీ ఆస్ట్రిట్లును నెలకొల్పుతాము.
- భూసేకరణ బిల్లు అమలులోకి రావటానికి ముందు జరిగిన భూసేకరణలపై దర్శావు జరిపేందుకు కమిషన్సు ఏర్పాటు చేస్తాము. ఆయా భూముల యజమానులకు పొత తేదీ నుంచి నష్టపరిషోరం చెల్లిస్తాము.
- గనుల్లో పనిచేస్తున్న కార్బూకులకు ఆదాయ పన్ను నుంచి మినహాయించటానికి కృషి.

8.7 ప్రత్యామ్నాయ ఇంధన వనరులు

- తెలంగాణలోని అన్ని కెనాల్స్‌పైన్ సౌరఫలకాల ఏర్పాటు మరియు వినియోగాల సాధ్యాసాధ్యాల పరిశీలనకు, బ్లాఫ్రింట్ తయారు చేయటానికి కమిటీ ఏర్పాటు. నీరు ఆవిరై పోవటాన్ని తగ్గించటం, భూసేకరణ భర్మలను తగ్గించటం లక్ష్యంగా ఈ ప్రతిపాదన తెస్తున్నాం.
- సవివర విఫ్లేషణ తర్వాత తెలంగాణలోని సౌరజోన్లో ప్రత్యామ్నాయ ఇంధన హబ్సు ఏర్పాటు చేస్తాం. ఇందులో తయారీ యూనిట్లను సౌర ప్రాజెక్టులను నెలకొల్పుతాము. ఏబీకి ప్రత్యేకంగా విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందాలు కుదుర్చు కుంటాము.
- సౌర ఇంధన పరికరాల తయారీపై పదేళ్ళపోటు ట్యూక్స్ హాలిడే.
- మండల స్థాయిలో సౌరవిద్యుత్లను తయారుచేయటానికి, భారత సోలార్ మాప్ ఆధారంగా క్లాస్స్‌లను గుర్తుస్తాం. ఇలా ఉత్పత్తిచేసే సౌర విద్యుత్లను వ్యవసాయా నికి వినియోగిస్తాం. వినియోగించని విద్యుత్లను ఇప్పుడున్న పరిత్రమలకు కేటాయించి నిరాటంక అభివృద్ధికి డెంటం ఇస్తాం.

8.8 సమాచార టెక్నోలజీ

- పని ప్రదేశాల్లో ఐ.టి. ఉద్యోగస్తుల సమస్యల పరిష్కారానికి కమిటీ ఏర్పాటు. ఐ.టి. రంగాన్ని లేబర్ కమిషన్ పరిధిలోకి తేవడం.
- నిర్దిష్ట కాల వ్యవధిలో ఐటీఎఎర్ రీజియన్ ఏర్పాటుకు కృషి.
- ఇ-గవర్నెన్స్ ప్రాజెక్టుల్లో పెట్టుబడులు సమకూర్చడం. తద్వారా తెలంగాణకు చెందిన వ్యక్తి నిపుణులకు ఉపాధి అవకాశాలు అందించుటాయి. స్థానిక ప్రతిభకు ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది.
- కౌత్తగా ప్రారంభించే ఐ.టి. కంపెనీ 50 శాతం సబ్సిడీ వినియోగించుకోవచ్చ. మొత్తం ఉద్యోగాల సంఖ్యలో స్థానికులకు 50 శాతం అంతకు మించి ఉద్యోగాలు కల్పించినపుడు మాత్రమే ఈ సబ్సిడీకి అర్థత సాధిస్తారు.

- రెండో క్రేచి, మూడో క్రేచి నగరాల్లో ఐ.టి. అధారిత సర్వీసులు నెలకొల్పే కంపెనీలకు ప్రత్యేక ప్రోత్సాహకాల కల్పన.
- రెండో క్రేచి, మూడో క్రేచి నగరాల్లో ఐ.టి. రంగ పెట్టుబడులను ఆకర్షించేందుకు అనుమతిన సామాజిక మార్కిట సదుపాయాలను ఏర్పరచడం.

8.9 చలనచిత్ర పరిశ్రమ

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా తెలంగాణ సంస్కృతి, ప్రతిభ, పర్యాటకాలను ప్రోత్సహించడంలో చలనచిత్రాలు సమయంతమైన మాధ్యమంగా పనిచేస్తాయి. దీన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని చలనచిత్ర పరిశ్రమను ఉన్నత శిఖరాలకు తీసుకు వెళ్ళటానికి దిగువ విధంగా కృషిని చేస్తాం.

- అంతర్జాతీయ స్థాయిలో పెద్ద చలన చిత్రీత్వ నిర్వహణకు కావలిని నిధులను తెలంగాణ ప్రభుత్వం సమకూరుస్తుంది. అంతర్జాతీయ ప్రౌదరాబాద్ ఉత్సవంలో భాగంగా లేదా విడిగా ఈ ఉత్సవాన్ని నిర్మిస్తాం.
- ప్రౌదరాబాదీను 'ప్రపంచ గ్రాఫిక్స్' రాజధానిగా తీర్చిదిదేందుకు కృషి. యానిమేషన్, గ్రాఫిక్స్ పార్కు నిర్మాణాన్ని సత్వరం పూర్తి చేస్తాం. యానిమేషన్ కళాశాలను నెలకొల్పుతాం. ఇదే సమయంలో యానిమేషన్ యూనిట్లకు ప్రత్యేక ప్రోత్సాహకాలను అందిస్తాం.
- సృజన కళల కోసం ప్రత్యేక ఆర్థిక జోన్సు (సెంజీ) నెలకొల్పుతాం. ఇందులో ప్రపంచ ప్రసిద్ధ స్టూడియోసు, అంతర్జాతీయ సహకారంతో ధీమ్ పార్క్సు కూడా ఏర్పాటుచేసే ఆలోచన ఉంది.
- తెలంగాణ ఫిల్మ్ అసోసియేషన్ ఏర్పాటుకు భూమిని కేటాయిస్తాం. చలనచిత్ర పరిశ్రమలోని తెలంగాణ కళాకారులు, సాంకేతిక నిపుణులకు గృహీతాన్ని నిర్మాణ పథకాన్ని అందిస్తాం.
- మరింత మొర్గైన ఆరోగ్య సంరక్షణ కోసం తెలంగాణ కళాకారుల్లోని కొన్ని వర్గాల వారిని ఆరోగ్యశీల పథకంలో చేర్చటానికి కమిటీ ఏర్పాటు.

8.10 గల్ఫ్ వలసదారులు

- గల్ఫ్ వలసదారుల సమస్యల పరిష్కారానికి ప్రత్యేక మంత్రిత్వ శాఖ ఏర్పాటు.
- గల్ఫ్కు వెళ్ళిన వలసదారులందరి సమాచార సేకరణ. వారి సమస్యల పరిష్కారానికి, సంబంధిత దౌత్య కార్బూలయాలతో సమన్వయ కృషి జరపటానికి రాష్ట్ర స్థాయిలో ప్రత్యేక సెల్ ఏర్పాటు.
- గల్ఫ్ దేశాలలో జైశ్వల్లో ఉన్న వారికి న్యాయ సమాయం అందించడం కోసం కృషి చేస్తాం. అలాగే గల్ఫ్లో ఉద్యోగాలు చేస్తూ చనిపోయినటువంటి కార్బూలులకు ఎక్స్‌గ్రేసియాను ప్రకటించడం కోసం చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకుంటాం.

9. ఆరోగ్యం, పారిపుష్ట్యం

9.1 ఆరోగ్య సంరక్షణ

- తెలంగాణ ప్రజలకు పటిష్ఠ ఆరోగ్య సంరక్షణ కార్బూకమం అమలుకు ఈ దిగువ చర్యలు తీసుకుంటాం.
- ఐఐపి (ఇండియన్ ఎకాడమీ ఆఫ్ పీడియాట్రిక్స్) సిఫారసు చేసిన అన్ని వ్యాకీస్పన్సు, ప్రభుత్వ ఆస్పత్రుల్లో సవజాత శిశు వులందరికి ఉచితంగా వేయడం జరుగుతుంది.
  - తెలంగాణ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు (పిపోచ్సి) అన్నింటినీ పటిష్ఠపరస్తాం. ప్రతి జిల్లాలో నివ్వు తరచోలో మినీ సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆస్పత్రి ఏర్పాటుకు ప్రత్యేకించి బిజెపి ప్రభుత్వం పాటుపడుతుంది. తెలంగాణం దక్కిణాసియా ఆరోగ్య సంరక్షణ రాజధానిగా రూపొందించాలన్నదే బిజెపి లక్ష్యం. అత్యంత నాయ్యమైన, భర్త భరించగలిగే ఆరోగ్య సంరక్షణను అందించడం ద్వారా పైద్య పర్యాటక రంగాన్ని అభివృద్ధి చేస్తాం.
  - అందరికి వైద్య పరిక్లు అందుబాటులోకి తెచ్చేందుకు తెలంగాణలోని మొత్తం పది జిల్లాలలో ప్రత్యేకంగా సూపర్ స్పెషాలిటీ డయాగ్రాఫిక్ కేంద్రాలను నెలకొల్పుతాం. అన్ని బిపిఎల్ కుటుంబాలు, ఎన్జివోలు ఈ కేంద్రం నుంచి ఉచితంగా సేవలు పొందవచ్చు. మిగిలిన వారికి సభీండీ ఛార్టీలను వసూలు చేస్తారు.

- ప్రతి ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలో పూర్తికాల మగ, ఆడ డాక్టర్లు ఉండేలా చర్యలు తీసుకుంటాం. వారు విధులకు హాజరవుతున్నది లేనిది పర్యవేక్షించేందుకు ఐసిటి సేవలు వినియోగిస్తాం. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు ప్రజలందరి అవసరాలను ప్రత్యేకించి మహిళలు, పిల్లల అవసరాలను తీర్చేలా రూపు దిద్దుతాము.
- హిపిపి సమూనాలో ‘అందరికి ఆరోగ్య బీమా’ పథకం అమలుకు విధి విధానాలు రూపొందించటానికి కమిచీసి ఏర్పాటు చేస్తాం.
- భారతదేశ తొలి అత్యవసర జెపథ విధానాన్ని తిరిగి ప్రవేశపెడతాం. ఎన్డిఎపాలనలో డాక్టర్ హర్షవర్ధన్ తొలత దీన్ని అమలుచేశారు. తెలంగాణలో నివసించే వారందరికి 25 అత్యవసర జెపథాలను జీవిత పర్యంతం అందుబాటులో ఉంచడం ఈ విధాన లక్ష్యం. ఆయుర్వేద, యునాని, హోమియోపతి, సిద్ధ (అయుష్) వైద్య పద్ధతుల్లో కూడా ఈ విధానాన్ని అమలుచేస్తాం.
- మధుమేహం, ఉబ్బసం వంటి దీర్ఘకాల వ్యాధులతో బాధపడే రోగులకు ఆరోగ్య శాఖ ఖర్చుతో జెనెరిక్ జెపథాలను నిరంతరాయంగా అందచేస్తాం.
- ఆస్పుత్రులలో ప్రసవించాలనుకునే గర్భాణులకు సురక్షిత ప్రసూతి హక్కును కల్పించి ప్రచారం కల్గించడం. ఈ పథకం ద్వారా మహిళలు తాము కోరుకున్న ఆస్పుత్రులో (ప్రైవేట్ లేదా ప్రభుత్వ) ఉచితంగా పురుడు పోసుకోవచ్చు.
- ఆర్థికంగా బలహీనవర్గాల కాలనీల్లో ఆరోగ్య సౌకర్యాల కోసం సంచార ఓపిడిలు అందుబాటులోకి తెస్తాం. 108, 104 సర్వీసులను మరింత సమర్థంతంగా వినియోగించుకోవటానికి చర్యలు తీసుకుంటాం. ఇదే సమయంలో 104 సర్వీసులను రెట్టింపు చేసి, హోలిక పరీక్ష సదుపాయాలను వాటిలో ఏర్పాటు చేస్తాం. ఆరోగ్యప్రద జీవన సరళి, ఆపరిం, వ్యాయామం గురించిన షైతన్యం కల్పించటానికి, వ్యాధి నిరోధక ఆరోగ్య సంరక్షణపై ఆరోగ్య బడ్జెట్లో సుమారు 3 శాతం కేటాయిస్తాం.
- రాష్ట్ర వ్యాప్త ఎలక్ట్రానిక్ ఆరోగ్య నిర్వహణా వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టడానికి కృషి చేస్తాం. రోగి అనారోగ్యాలను కంప్యూటర్ వ్యవస్థ ద్వారా ఏ ఆస్పుత్రులోనైనా తెలుసుకునే వీలేర్పుడుతుంది. ఆస్పుత్రుల పాలనా నిర్వహణను క్రమబద్ధికరించ టానికి కూడా ఈ వ్యవస్థ ఉద్దేశించింది.
- తెలంగాణ ప్రజలు చెత్త రహిత పరిసరాలు, భద్రమైన పారిపుఢ్య వాతావరణంలో జీవించటానికి బిజెపి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుంది. బహిరంగ మల విసర్జనకు తావులేని విధంగా చర్యలు ఉంటాయి.
- మరింత మెరుగైన మాతా శిశు సంరక్షణ కోసం అదనపు హోలిక సదుపాయాలతో ఉపకేంద్రాల పట్టిష్టికరణ.
- ఆయుష్ (అయుర్వేద, యునాని, సిద్ధ, మౌలుయోపతి) రంగాల్లో పరిశోధనలను ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తుంది. ప్రత్యోమ్మాయ వైద్య పద్ధతులను ప్రోత్సహించేందుకు ఆస్పుత్రుల ఏర్పాటులో సబ్జిడీలను అందచేస్తాం.
- ఆరోగ్య శాఖలో డైరెక్టర్ జనరల్ ను నియమిస్తాం. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు, వైద్య సంస్థలు, ప్రైవేట్ ఆస్పుత్రులను సమన్వయ పరిచే నోడల్ అధికారిగా ఆయన సేవలు అందిస్తారు.
- పట్టిక, ప్రైవేట్ భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించి ఆరోగ్యం, పారిపుఢ్యాలలో అదనపు పెట్టుబడుల సమీకరణకు అవకాశాలను అన్వేషిస్తాం.
- పేప్లీకాపోరం అందించాలనే ఉద్దేశంతో దారిద్రులేభకు దిగువన ఉన్న ప్రతి గర్భిణీ మహిళకు గర్భం దాల్చిన 9 నెలలు ఆ తరువాత 10 నెలలు మొత్తం 21 నెలల పాటు ‘తల్లి-బిడ్డ పథకం’ క్రింద బిజెపి ప్రభుత్వం నెలకు రూ. 2,000లు అందించడం జరుగుతుంది.

9.2 లక్ష్మీ నిర్దేశిత ఆరోగ్య సంరక్షణ కార్యక్రమాలు

తెలంగాణ ప్రాంతంలోని వ్యత్యాసాలను బిజెపి ప్రభుత్వం గుర్తిస్తుంది. ప్రత్యేక లక్ష్మీలతో కృషి చేయవలసిన రంగాలను ఎంపిక చేస్తుంది. ఇష్టపెట్టి వరకు ఈ దిగువ పేరొక్కన్న అంశాలను గుర్తించటం జరిగింది. పాలనా నిర్వహణ కాలంలో ఈ తరఫో అదనపు ప్రత్యేక కార్యక్రమాలను మరిన్ని గుర్తించటం జరుగుతుంది.

- నల్గొండ జిల్లాలో 500 కు పైగా గ్రామాలు భోరోసిన బారిన పడ్డాయి. నీళ్ళలోని భోరోసిన వలన తలెత్తుతున్న ఆరోగ్య సమస్యలను పరిషురించేందుకు నల్గొండలోని ప్రతి గ్రామానికి కృష్ణానది నుంచి తాగునీటి సౌకర్యాన్ని కల్పిస్తాం.
- కరీంనగర్ జిల్లాల్లో భోరోసిన బారినపడ్డ 94 గ్రామాలలో రక్షిత మంచినీటి సరఫరా నిమిత్తం కృషి చేస్తాం.
- నల్గొండ, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలలోని చెంచుల ఆరోగ్య సంరక్షణకు ప్రత్యేక శ్రద్ధ.

10. బడుగు, బలహీన వర్గాలకు ప్రాధాన్యం

10.1 బిసిలు, దళితులు, గిరిజనులకు ప్రాధాన్యం

బిసిలు, దళితులు, గిరిజనులకు చెందిన బాలికలు గ్రామ్యయేషన్ వరకు విద్యను కొనసాగించటానికి, ఈ వర్గాల ప్రజల్లో బాల్య వివాహాలను నిరోధించడానికి కృషి చేస్తాం. ఇందుకోసం గ్రామ్యయేషన్ పూర్తయ్యేవరకూ పెళ్ళికాని ఆడపిల్లలందరికి రూ.1 లక్ష చొప్పున అందచేస్తాం.

- సప్పాయి కర్మచారులు, చెత్త సేకరించే వారికి నాలుగో తరగతి ఉద్యోగులుగా పరిగణించడం జరుగుతుంది. వీరి ఉద్యోగాలను క్రమబద్ధికరిస్తాం.
- విధి నిర్వహణలో మరణించిన వారి కుటుంబాలకు రూ.5 లక్షల ఎక్స్‌గ్రేఫియా చెల్లిస్తాం.
- తమను ఎన్.టి. జాబితాలో చేర్చాలని గంగపుత్రులు, మత్స్యకారులు, వడ్డెరలు గత ముపై ఏళ్ళగా కోరుతున్నారు. బిషపి అధికారంలోకి వచ్చాక వీరి డిమాండ్కు మద్దతుగా నిలుస్తుంది. ఈ మేరకు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తుంది.
- బిసి సబ్సిస్టెన్సు ప్రవేశపడతాం. 20 వేల కోట్ల నిధులను కేటాయిస్తాం. థీజు రీజింబర్స్‌మెంట్సు యథాతథంగా కొనసాగిస్తాం.
- ఎన్.సి., ఎన్.టి., బి.సి. సంక్షేపాల మురికి వాడల అభివృద్ధి వంటి కార్బూక్షమా లకు కేటాయించిన నిధులను ఇతరత్రా కార్బూక్షమములకు మళ్ళించకుండా చర్యలు తీసుకుంటాం.
- కల్లు గీత కార్బూక్లు అభ్యస్తుతిపై ప్రత్యేకంగా దృష్టి పెంపకం ద్వారా కల్లుగీత కార్బూక్లు, రైతు లేదా భూమి హక్కుదారుకు లభ్యి చేకూర్చేలా పథకాలు రూపొందిస్తాం. తాటి లేదా కొఖ్యారి చెట్ల నుంచి సహకార రంగంలో నీరాను తయారుచేయడం ద్వారా అదనపు ఆదాయ మార్గాన్ని కల్పిస్తాం. ఒక్కొక్క తాటి చెట్లు నుంచి నెలకు అదనంగా రూ.800 రాబడి వస్తుంది. ఇది రైతుకు గీత కార్బూక్లడికి అదనపు ఆదాయమే. మార్కెట్లో లభ్యమవుతున్న రసాయన పూరిత, కార్బూనేపెద్ద కూల్‌డ్రైంకుల స్టోన్సె, స్ట్రోమెన్ ఆరోగ్య పాసీయాన్ని వినియోగదారుకు అందించ వచ్చు. దీనికి తోడు అదనంగా నీరాను ఎగుపుతి చేసే అవకాశాలూ ఉన్నాయి.
- సంప్రదాయ కులాల జీవనోపాధి కార్బూక్షమం కింద గ్రామీణ చేతివృత్తుల వారికి (కుమ్మరులు, స్వద్ధకారులు, రజతకారులు, పడ్డంగులు, కమ్మరులు, చేనేత కార్బూక్లు) భూములను కేటాయిస్తాం. ఒక్కొక్క చేతివృత్తి వారికి అవసరమైన అన్ని వోలిక నదుపాయాలను సమకూరుస్తాం. ఈ భూముల్లో మినీ వర్డ్‌ఫోపులు నెలకొల్పుకుని, ఉత్పత్తులను తయారుచేసుకోవచ్చు. వైపుణ్యాలు మెరుగుపరచు కోవచ్చు. ఉత్పత్తులను మార్కెట్ చేసుకోవచ్చు.
- బిసిలు, ఆర్థికంగా వెనకబడిన తరగతులకు చెందిన మొదటి సంవత్సరం డిగ్రీ విద్యార్థులకు రూ.20 వేల, రెండవ సంవత్సరం వారికి రూ.23 వేలు, మూడవ సంవత్సరం వారికి రూ.26 వేలు చొప్పున ప్రతిభ స్కూలర్సిప్పులు అందచేస్తాం. డిగ్రీలో మాదిరే ప్రతిభను కనబరిస్తే పోస్ట్ గ్రామ్యయేషన్కు కూడ దీన్ని కొనసాగిస్తాం.
- తెలంగాణలలోని పెద్దుచ్చల్ ఏరియాల్లో ప్రాంతీయ గిరిజనాభీవృద్ధి మండల్లు నెలకొల్పుతాం.
- గిరిజనులు తమ సహజ ఆవాసాల నుంచి నిర్వాసితులు కాకుండా తగు చర్యలు తీసుకుంటాం. ఒకవేళ పెద్ద ప్రాజెక్టులు, పరిశ్రమల ఏర్పాటు కార్బోలో నిర్వాసితులు అయ్యే పక్కంలో కేంద్ర చట్టాలను థచ్చితంగా అమలుజరుపుతాం. సక్రమ పద్ధతిలో రక్షణ, పునరావాసానికి చర్యలు తీసుకుంటాం.
- తెలంగాణ ప్రాంతంలలోని గిరిజనులపై సారా తయారి ఆరోపణలపై అక్రమ కేసులను బనాయిస్తూ జైళ్ళల్లో మగ్గుతున్న వేలాది గిరిజనులపై ఉన్న అక్రమ కేసులను ఎత్తిచేస్తాం.

- సంచారజాతుల నిర్దిష్ట సమస్యల పరిష్కారానికి కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తాం. ఈ ప్రజల అభ్యసుతోకి, స్థిర నివాసాల ఏర్పాటుకు కూడా కమిటీ కృషి చేస్తుంది.
- డిగ్రీ పూర్తి చేసిన ఎస్.సి., ఎస్.టి. నిరుద్యోగులకు నిరుద్యోగ భూతి కింద నెలకు రూ.2 వేలు చెల్లిస్తాం.
- ఎస్.సి., ఎస్.టి. ఔన్సాన్స్ కార్బోరేషన్స్ నెలకొల్పుతాం. ఈ వర్గాల వారి ప్రయోజనాలకు ఉపకరించే ఆస్తుల స్ఫైర్ కి ఈ కార్బోరేషన్ పాటుపడుతుంది.
- గిరిజన ఉత్పత్తులు, గిరిజన మానవ వసరులను భారీగా వినియోగించే ప్రాంతంలో గిరిజన స్పెషల్ ఎకనామిక్ జోన్సు నెలకొల్పుతాం. గిరిజన ప్రణాళిక, వాస్తు, నిర్మాణ రీతులకు లోబడి ఈ జోన్ రూపుదిద్దుకుంటుంది.
- తండ్రాలలోని వారికి ప్రతి ఆరు నెలలకు ఇద్దరు ముగ్గురు చొప్పున పారా మెడికల్ శిక్షణ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఇందువల్ల తక్షణ వైద్య సహాయం అవసరమైనపుడు తండ్రాలలోని వారే అందించ వీలవుతుంది.
- కొంతమంది నిరుపేదలు తమ చిన్నారులను వికయించటాన్ని చట్టపరిధిలో గట్టిగా అడ్డుకుంటాం. ఈ సమస్య మూలాలను గుర్తించి పరిష్కరించటానికి ప్రత్యేక త్రష్ట తీసుకుంటాం.
- గిరిజన ప్రాంతాల్లో సంచార ఓపిడిలతో ప్రత్యేక ఆరోగ్య సంరక్షణ. గర్భాణులకు సక్రమంగా పొషికాహరాన్ని అందించడం కూడా ఇందులో భాగంగా చేపడతాం.
- గిరిజన ప్రాంతాల్లోని ప్రతి తండ్రాను పంచాయతీగా అప్పగ్రేడ్ చేస్తాం.

10.2 సీనియర్ సిటీజన్స్, వికలాంగులు, వితంతువులకు ప్రాధాన్యం

సీనియర్ సిటీజన్స్, శారీరక వికలాంగులు, వితంతువులు వంటి నిస్సహాయులను ఆదుకోవాల్సిన అవసరాన్ని బిజెపి ఎప్పుడూ గుర్తిస్తోంది. ఈ వర్గాల వారికోసం ప్రత్యేకంగా ఈ దిగువ చర్యలు తీసుకుంటాం.

- తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆర్టిసీలో సీనియర్ సిటీజనులకు 50 శాతం రాయతీతో ప్రయాణ సౌకర్యం.
- వారి ఆర్థిక స్థితిగతులతో నిమిత్తం లేకుండా సీనియర్ సిటీజనులందరికి ఆరోగ్యశీల్త్ర అమలు.
- సీనియర్ సిటీజన్స్ జాతీయ విధానాన్ని ప్రాధాన్య ప్రాతిపదికన సంపూర్ణంగా అమలుచేయడం.
- దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్న సీనియర్ సిటీజనులందరికి ‘అత్యుత్తీయ పథకం’ పేరున మధ్యాహ్న భోజన పథకం విస్తరణ. విద్యార్థులకు మధ్యాహ్న భోజనం అందిస్తున్న స్థానిక పారశాలల్లోనే విస్తరణ కొంటర్ను ఏర్పాటుచేసి ఈ పథకాన్ని అమలు జరుపుతాం.
- వికలాంగులు గౌరవప్రదంగా జీవించేందుకు వారి హక్కులపై ఐక్యరాజ్య సమితి సదస్య తీసుకున్న నిర్దిశ్యాల అమలుకు చౌరవ.
- సీనియర్ సిటీజనులు, వికలాంగులు, వితంతువులు, నిరుపేద మహిళల నెలవారీ పెన్సన్స్ ను రూ.1000/రూ.1500 నుంచి రూ.2000 కు పెంచడం జరుగుతుంది. దీనికి తోడు ప్రవోల్పుణం, ధరల పెరుగుదల కారణంగా ఒడిదుడుకులను తట్టుకునేందుకు వీలుగా పెన్సన్ మొత్తాన్ని సర్వబాటు చేసే యంత్రాలాన్ని రూపొందిస్తాం.
- అంధులకు, మూగపారికి, చెవిటిపారికి మరియు వికలాంగులకు ప్రతి జిల్లాలో హాస్పిట్లు నిర్మించడంతో పాటు వారిలో నైపుణ్యం పెంచేందుకు కంప్యూటర్ వంటి సాంకేతిక పరికరాలు బిజెపి ప్రభుత్వం అందిస్తుంది.

11. స్థానిక సంస్థలు, రాష్ట్ర పాలన

11.1 స్థానిక సంస్థల పన్నులు

ఆయా అభివృద్ధి సంస్థలు, మునిపర్ల్ కార్బోరేషన్స్, మునిపాలిటీలు, పంచాయతీలు ఈ దిగువ వాటిని చేపట్టడానికి అధికారాలు కల్పిస్తాం.

- సహాతుక పన్ను మదింపుకు వీలుగా స్వీయ అంచనాలతో కూడిన, యూనిట్ విరియా ఆధారిత అస్తిపన్ను మదింపు విధానాన్ని అమలుజరపడం.

- ఆస్తిపన్ను ఆధారిత వసూళ్లు పెంచటానికి, విచక్షణాధికార జోక్యాన్ని తగ్గించటానికి జిఐవెన్ ఇతర పెక్కాలజీసి వినియోగించటం.
- ఆర్థిక సామర్థ్యాల ప్రాతిపదికన ఆస్తిపన్నును క్రమబద్ధికరించడం.
- శోర విద్యుత్, వర్షాధార నీటి సంరక్షణ వంటివి అమలుచేస్తున్న బృందాలు, వ్యక్తులకు పన్న చెల్లింపులో రాయితీలు.

11.2 స్థానిక సంస్థల హోలిక సదుపాయాలు, సౌకర్యాలు

- నగరాల దీర్ఘకాలిక అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని రాష్ట్రంలోని ఆన్ని మునిపల్ కార్బోరేషన్లలో మాస్టర్ డెవలప్మెంట్ ప్లాన్ రూపొందించటం.
- రక్షిత త్రాగునీటిని అందించటానికి ప్రతి గ్రామంలోను నీటిపద్ధతి కేంద్రాల ఏర్పాటు.
- మునిపల్ వ్యాఖ్యానాల నిర్వహణలో పట్టిక్-ప్రైవేట్ భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించడం.
- గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో పట్టణ సౌకర్యాలు అందించటానికి పుర సమూహాను ప్రోత్సహించడం. డాక్టర్ అబ్బాల్ కలామ్ ఆకాంక్షలకు అనగుణంగా, పిపిపిని పెట్టుబడి మార్గంగా వినియోగించి సౌకర్యాల కల్పనకు కృషి చేయటం.
- ఆన్ని ప్రధాన పట్టణాల్లో హోలిక సదుపాయాల అభివృద్ధికి ప్రాధాన్యం ఇస్తాం. ముఖ్యంగా మంచినీరు, మురుగునీటి శుద్ధి, చెట్ల పెంపకం, పుట్టపాత్రలు, ప్రజా రవాణా, పవర్ పార్టులు వంటి సౌకర్యాలు కల్పిస్తాం.
- పేట్ పైనాన్ కమిషన్ నిర్దేశించిన విధంగా స్థానిక సంస్థలకు అవసరమైన ఆర్థిక మద్దతును రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అందిస్తుంది.
- స్వాతంత్ర స్థానిక సంస్థలు (ఐవెల్వెలు) తమ పారిత్రామిక వాడల నిర్వహణ లలో ప్రస్తుతం అనుసరిస్తున్న పద్ధతినే కొనసాగిస్తాం. ఈ సంస్థలు పన్నాలు చేసే పన్నుల్లో ఎక్కువ భాగాన్ని వారి ఎప్పెట్ల అసోసియేషన్ దగ్గరే అట్టే పెట్టుకుంటున్నాయి.

11.3 ప్రాపిహిషన్, ఎక్కుజ్

ప్రాపిహిషన్, ఎక్కుజ్ రంగాలకు సంబంధించి ప్రభుత్వం ఇలా కృషి చేస్తుంది.

- కట్లీ సారా, కట్లీ కల్లు విక్రయాన్ని అరికట్టానికి ప్రత్యేకంగా, ఆధునిక పెక్కాలజీ, సమాచార వ్యవస్తలో కూడిన సంచార దళాన్ని నెలకొల్పుతాం. మద్యం దుకాణాలు ‘బెల్లుపొపులు’గా మారకుండా చూసేందుకు ఆకస్మిక తనిఖీలు చేస్తాం. చట్టం నిర్దేశించిన ప్రకారమే మద్యం అవ్యక్తాలు జరిగేటట్లు చూస్తాం.
- ధీలీ తరపోలో ప్రభుత్వమే మద్యం దుకాణాలను నిర్వహించే పద్ధతిని దశల వారీగా చిజెపి ప్రభుత్వం అమలుచేస్తుంది.
- గరిష్ట చిల్లరథర అమలుకు వీలుగా వేలం విధానం లేదా నిర్దీశ లైసెన్సింగ్ విధానం ద్వారా గరిష్ట స్థాయిలో పనూళ్లకు సమర్థవంతమైన యంత్రాగాన్ని రూపొందిస్తాం. ఇదే సమయంలో మద్యం దుష్పలితాలపై ప్రజలను షైతన్య పరచటానికి ప్రతి మద్యం దుకాణదారు ప్రచారం నిర్వహించేటట్లు చూస్తాం.
- బెల్లుపొపులపై ఫిర్యాదుల పరిపొర్చానికి టోల్పోటీ నంబర్ ద్వారా ఒక ప్రత్యేక హెల్ప్‌లైన్ ఏర్పాటు.

11.4 వక్ష్ బోర్డ్ ఆస్తుల నిర్వహణ

- వక్ష్ ఆస్తుల నమోదు, నిర్వహణలో పారదర్శక, పటిష్ట విధానాన్ని బిజెపి ప్రభుత్వం అమలుచేస్తుంది. ప్రభుత్వం లేదా ఇతర ప్రభుత్వ సంస్థలు స్వాధీనం చేసుకున్న వక్ష్ ఆస్తులను, పరస్పర అంగీకార ప్రాతిపదికపై నిర్దీశ కాలంలో తిరిగి అప్పగించడం జరుగుతుంది.
- తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని వక్ష్ ఆస్తులను సక్రమంగా సర్వే చేశాక, పియా వక్ష్ సంస్థలను గుర్తించడం జరుగుతుంది. తెలంగాణ పియా వక్ష్ బోర్డ్ అనే ప్రత్యేక సంస్థ పరిధిలోకి ఈ సంస్థలను తీసుకువస్తాం.

11.5 ప్రాదర్శాబాద్లో పారింగ్

- ప్రాదర్శాబాద్లో పారింగ్ సమస్యలకు దీర్ఘకాలిక పరిపొర్చం కనుగొనేందుకు, అంతర్జాతీయ నిపుణుల సహాయంతో పారింగ్ మాస్టర్ ప్లాన్సు రూపొందిస్తాం.
- ప్రాదర్శాబాద్లోని వివిధ ప్రాంతాల్లో బహుళ అంతస్థల భూగర్భ పారింగ్ సౌకర్యం కల్పిస్తాం.

12 యువత, క్రీడలు

వివిధ క్రీడా కార్యకలాపాలలో యువత ప్రతిభను వెలికి తీయటానికి బిజపి ప్రభుత్వం పాటుపడుతుంది. ప్రత్యామ్నాయ ప్రతిభా అంశంగా క్రీడలను ప్రోత్సహించడానికి ఈ దిగువ చర్యలు తీసుకుంటాం.

- 2024 కల్గా ప్రాదరాబాద్లో అంతర్జాతీయ స్థాయిలో వివిధ క్రీడా పోటీల నిర్వహణ.
- తెలంగాణ గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో విశేష ఆదరణ చూరగొన్న వాలీబాల్సు రాష్ట్ర క్రీడగా ప్రకటిస్తాం. జెత్తాహికులను గుర్తించి వారి ప్రతిభను సానబెట్టడానికి ప్రత్యేక శ్రద్ధ. వాలీబాల్ ఒలింపిక్ క్రీడ అయినందున తెలంగాణ క్రీడాకారులకు ప్రపంచ వేదికపై భారతీకు ప్రాతినిధ్యం వహించే అవకాశం లభిస్తుంది.
- యువతలో ఒలింపిక్ క్రీడలను ప్రోత్సహించేందుకు స్థానిక స్టోర్స్ అసోసియేషన్ల ఏర్పాటు. ఇప్పుడున్న క్రీడా మైదానాలను మినీ స్టేడియంలుగా అభివృద్ధిపరిచి, యువతీ యువకులను గుర్తించి క్రీడల్లో రాణించేలా టోర్నోమెంట్లు నిర్వహిస్తాం.
- వాలీబాల్తో పాటు ఒలింపిక్ క్రీడలైన పుటబాల్, జిమ్స్యూస్టిక్స్, ట్రాక్ అండ్ ఫీల్డ్ అథెట్స్క్స్, హోకీ, రెజిలింగ్, బ్యాడ్మింటన్లు, దేశీయ క్రీడలైన కబ్బడీ, థోఫోలకు కూడా తగినంత ప్రాధాన్యం ఇచ్చి ప్రోత్సహిస్తాం.
- అసలు సిసలైన క్రీడాకారులను గుర్తించి అన్ని ప్రభుత్వ రంగ ఉద్యోగాల్లో వారికి గణనీయ సంఖ్యలో రిజర్వేషన్లు కల్పించటానికి యంత్రాంగాన్ని రూపొందిస్తాం. అర్థాలైన క్రీడాకారులకు ఉద్యోగాల్లో ప్రాధాన్యం ఇప్పవలసిందిగా ప్రైవేట్ రంగాల వారిని కూడా కోరతాం.
- ప్రైవేట్ రంగ కంపెనీలను సంప్రదించి వారి ఎన్సిఆర్ నగదు నుంచి కార్పొన్ ఘండ్ ఏర్పాటుకు కృషి చేస్తాం. ఈ ఘండ్తో పారశాల స్థాయిలో క్రీడలను ప్రోత్సహిస్తాం.
- నిధుల సమర్థ వినియోగానికి, ప్రతి జీల్లాలో ప్రత్యేకించి గ్రామీణ ప్రాంతాల వారిలోని క్రీడా ప్రతిభను వెలికి తీయటానికి ఒక కమిషన్ ఏర్పాటు చేస్తాం. జీల్లా స్థాయిలో స్టోర్స్ రెసిడెన్షన్లు సూక్ష్మ నెలకొల్పుతాం.
- ఎంపిక చేసిన షెడ్యూల్ ప్రాంతాల్లో ఎకాడమీలు, క్రీడా హాస్టస్ట్స్తోపాటు గిరిజన క్రీడా పారశాలలు ఏర్పాటు చేస్తాం. గిరిజనల్లో క్రీడలను ప్రోత్సహించటానికి కృషి చేస్తాం.
- కోచ్ల నియామకాలను క్రమబద్ధికరించి, క్రమం తప్పకుండా రిక్రూట్‌మెంట్ చేస్తాం.
- ఇప్పుడున్న ఈతకొలనులను పునరుణ్ణివింపచేస్తాం. నియోజకవర్గ స్థాయిలలో కొత్త ఈతకొలనులను ఏర్పాటుచేస్తాం.

13. సంస్కృతి, పరావ్రాట

తెలంగాణ ప్రాంతం చారిత్రాత్మకంగా విష్ణుకుండినులు, శాతవాహనుల చరిత్రతో ముదిపడి ఉంది. కాకతీయుల వైభవంతో తెలంగాణ జనజీవనం ముమ్మెకై ఉన్నది. శాతవాహనుల, కాకతీయుల పాలనా వ్యవస్థ నేటి పరిపాలనా వ్యవస్థకు ఆదర్శం. కాకతీయుల కాలం నాటి గ్రామీణ పరిపాలన కోసం ఏర్పర్చిన న్యాయంకర వ్యవస్థ నేటి గ్రామ సచివాలయ ఏర్పాటుకు స్ఫూర్తి నిచ్చింది. పోతన, పాలుర్చికి సోమన వంటి కవులు అందించిన తెలుగు ప్రాధుర్భావాన్ని కాపాడుతాం. శతాబ్దాల కాలంగా తెలంగాణలో విరాజిస్తిన చారిత్రక, సాంస్కృతిక కేంద్రాల పరిరక్షణ, అభివృద్ధి కోసం బిజపి కట్టబడి ఉన్నది.

13.1 తెలంగాణ పండుగలు

ఈ దిగువ తెలంగాణ పండుగలను రాష్ట్ర ఉత్సవాలుగా నిర్వహిస్తాం. ఇందుకు కావలసిన నిధులను ప్రభుత్వం సమకూర్చలుస్తుంది.

- బతుకమ్మ
- భోనాలు
- సమ్మక్క-సారక్క జాతర

సమ్మక్క-సారక్క జాతర దేశంలోనే అతి పెద్ద గిరిజన ఉత్సవాలలో ఒకటి. నదీ పుష్పరాలను నిర్వహించిన విధంగానే ప్రతి రెండేండ్ కొకసారి జరిగేటటుంటి సమ్మక్క సారక్క జాతరకు రాష్ట్ర బడ్డెట్లో కేటాయింపు జరపడంతో పాటు కేంద్ర బడ్డెట్స్ ను కూడా

కేటాయిస్తాం. ముఖ్యంగా చత్రీనగధి, మధ్యప్రదేశ్, మహరాష్ట్ర, ఆంధ్రప్రదేశ్, బరిస్థ్ రాష్ట్రాల నుంచి లక్ష్మాదిగా పాల్గొంటును ఈ జాతర సందర్భంగా వోలిక వసతుల కల్పనకు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటాం.

13.2 సంప్రదాయ సంస్కృతి పరిరక్షణ

తెలంగాణలోని చేతివృత్తులు ఇతర కళాకారుల సంప్రదాయ నైపుణ్యాలను గుర్తించి, కాపాడేందుకు బిజపి ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటుంది. మేధోహక్కులకు (ట్రైప్స్) సంబంధించి ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ ఆధ్వర్యంలోని జియోగ్రాఫికర్ ఇండికేషన్ (జిఐ) టాగ్సును పొందటానికి లేదా సకిలీల నిరోధానికి ఇప్పటికే జిః టాగ్ టాగ్ ప్రతిపత్తి కలిగిన వాణిని పరిరక్షించ టాగ్సికి కృషి చేస్తాం. ప్రభుత్వం ఈ దిగువ వాటి పరిరక్షణకు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యం ఇస్తుంది.

- గద్వాల పట్టణానికి చెందిన కాటన్ జరీ చీరలు
- నల్గొండ భూదాన్ పోచంపల్లికి చెందిన పోచంపల్లి చీరలు
- నిర్మల్ పట్టణానికి చెందిన హస్తకళలు, పెయింటింగ్లు, ఘర్నిచర్, బొమ్మలు
- కరీంగార్లకు చెందిన వెండి జిలుగు కళ
- చేర్యాలకు చెందిన చేర్యాల స్ట్రీల్ పెయింటింగ్
- పెంబర్తికి చెందిన పెంబర్తి మెటల్ క్రాఫ్ట్
- సిద్ధిపేటకు చెందిన గొల్లభామ చీర
- నారాయణపేటకు చెందిన నారాయణపేట చేనేత చీరలు
- నల్గొండలోని చందూరు ఇత్తడిపాత్రలు
- మెట్టపల్లి భాదీ

13.3 ప్రార్థనా ఫలాలు, యూత్ ఫలాలు

సంప్రదాయాలను కళలకు కళ్లించే అపూర్వ కట్టడాలు తెలంగాణలో దర్శనమిస్తాయి. ఈ అంశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ దిగువ అంశాలపై శ్రద్ధ పెడతాం.

- తెలంగాణ పెంపుల్ ట్రియల్ (Telangana Temple Trail) లో భాగంగా యాదగిరి గుట్ట, భద్రాచలం, బాసర, కాళేశ్వరం, వేములవాడ, ధర్మపురిలోని దేవాలయాలను అభివృద్ధి పరుస్తాం. విరాళాల ద్వారా సమకూరిన రాబడిని ఆలయ అర్థకుల జీవన స్థితిగతుల మెరుగుకు వినియోగిస్తాం.
- ముస్లిం పిలిగ్రిమ్ ట్రియల్ (Muslim Pilgrim Trail) లో భాగంగా పైదరాబాద్లోని జమా మసీద్, మక్కా మసీదు, కాజీపేటలోని సర్యాద్ పొ అష్ఫల్ బియాబని, పైదరాబాద్లోని యూసఫా దర్గా, మహబూబ్ నగర్లోని జహంగీర్ పీర్ దర్గా, మల్కాజీగిరిలోని మాల్- అలీ (పహోడ్), నిజాముబాద్లోని బదా పహోడ్ దర్గా, పైదరాబాద్లోని 450 ఏక్ష పూరాతనమైన బాదీపొ అస్సర్ భానాలను అభివృద్ధి పరుస్తాము.

13.4 తెలుగుకు ప్రాధాన్యం

తెలుగు, ఉర్దూ భాషలు అభివృద్ధి చెందటానికి బిజపి పాటుపడుతుంది. ప్రజల వాడకం, సాహిత్య పోషణ, రచనల సేకరణ, భద్రపరచడానికి సంబంధించిన అంశాల్లో కృషి చేయటానికి స్వతంత్ర సంస్థలను నెలకొల్పుతాము. ఉర్దూ భాషా అభివృద్ధికి కృషి చేస్తాం.

13.5 పర్యాటకానికి రోడ్ మ్యాప్

తెలంగాణ పర్యాటకాభివృద్ధి కృషిలో భాగంగా తెలంగాణలోని అన్ని చారిత్రక ప్రదేశాలను గుర్తించి అభివృద్ధిపరచటానికి ఒక కమిటీని నియమిస్తాం. ఈ దిగువన కాన్ని చారిత్రక ప్రదేశాలను పేర్కొన్నాం. అయితే ఆ ప్రదేశాలకు మాత్రమే పర్యాటకాభివృద్ధి కృషి పరిమితం కాదు.

- వరంగల్లో రామపు), వేయిస్తుంభాల దేవాలయం సహి కాకతీయ పౌరిటేజ్ సర్క్యూట్.
- తెలంగాణలోని హిందువులు, ప్రార్థనా స్థలాల అభివృద్ధి.
- కొలనుపాక జైన దేవాలయం.
- చారిత్రక ముస్లిం, లైస్వ కట్టడాలు పరిరక్షిస్తాం.
- గిరిజన సాంప్రదాయాలను పరిరక్షిస్తాం.
- అదవులు, వస్యప్రాణి, పక్కల సంరక్షణ.
- మెడికల్ టుఱిజం హబ్గా తెలంగాణకు ప్రాధాన్యం. అదనంగా ఈ రంగాల్లో కూడా మంచి మార్పులకు శ్రీకారం చుడతాం.
- పర్యాటకుడికి స్నేహపూర్వక రవాణా వ్యవస్థగా కొన్ని బస్సులను, ఆటోరిక్షాలను రాష్ట్ర పర్యాటక మంత్రిత్వ శాఖ ప్రత్యేకంగా కేటాయిస్తుంది. పర్యాటకులతో సుహృద్యావ సంబంధాలను పాదుగొల్పించుకు నగర మాచ్చలు, పర్యాటక బ్రోచర్లు, ట్రావెల్ గైడ్లలతో డ్రైవర్లు, కండక్టర్లను సమకూర్చడం. తద్వారా దేశ, విదేశి పర్యాటకులకు అనందదాయక అనుభవాన్ని కలిగించ వీలవతుంది. దీనితో బాటు నీళ్ళ సీసాలను కూడా అందుబాటులో ఉంచుతాం. విదేశి పర్యాటకులతో సంభాషించడంలో కండక్టర్లు, డ్రైవర్లకు శిక్షక ఇస్తాం.
- ప్రభుత్వమే పరిశుభ్రమైన బిడ్జెట్ హోటల్లు నిర్మించడంతో పాటు, స్వచ్ఛమైన, నాయ్యమైన అపోరాన్ని 24 గంటలు 365 రోజులూ అందించుటలో భాగంగా ప్రభుత్వ - ప్రైవేట్ భాగస్నేహమ్యంతో 3 సుండి 5 ఏళ్ళ పాటు నిర్వహణ బాధ్యతలను ప్రైవేట్ సంస్థలకు అప్పిస్తాము.

13.6 రాత్రివేళ వాణిజ్య కార్బూకలాపాలు

రాత్రివేళ వాణిజ్య కార్బూకలాపాలను ప్రోత్సహించేందుకు అవసరమైన చర్యలను బిజిపి ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది. వీచిలో ఈ దిగువ అంశాలు ఉన్నాయి.

- రెస్టారెంట్లు, సినిమాలు, ప్రజలకు ఆసక్తి కలిగించే ఇతర ప్రదేశాలు, వినోద స్థలాల మూసివేసే సమయంలో సడచింపు ఇవ్వడం.
- కొన్ని హామీల ప్రాతిపదికన నిర్మీత గదువు తర్వాత కూడా వాణిజ్య కార్బూకలాపాన్ని కొనసాగించటానికి సరళీకృత లైసెన్స్ పర్మిట్ విధానం (భద్రత, కనీస వేతనాల కంటే ఎక్కువ చెల్లింపు వంటి హామీలను ఈ సంస్థలు నెరవేర్చవలసి ఉంటుంది)
- రాత్రివేళ వాణిజ్య కార్బూకలాపాల రంగంలో పెద్ద కార్బోరేషన్లతో పాటు స్థానిక, చిన్న వ్యాపార సంస్థలకు కూడ అవకాశం కల్పిస్తాం. పౌరిటేజ్, సంస్కృతి వంటి ప్రత్యేక రంగాల్లో కార్బూకలాపాలు సాగించేందుకు ఈ సంస్థలకు ప్రోత్సహకాలు కల్పిస్తాం.
- హర్షి భద్రత కల్పించేందుకు రాష్ట్ర పోలీసులు, ప్రైవేటు సెక్యూరిటీ ఏజన్సీలు మరింత సమన్వయంతో వ్యవహరించేందుకు కృషి.

13.7 పైదరాబాద్ అంతర్జాతీయ ఉత్సవం

ప్రతి ఏటా జనవరి 1వ తేదీ, 15వ తేదీ మధ్య పైదరాబాద్ అంతర్జాతీయ ఉత్సవం నిర్వహణకు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుంది. పైదరాబాద్ సుసంపన్న వారసత్వం, సంస్కృతిని పెంపాందింప చేయటం ఈ ఉత్సవ నిర్వహణ లక్ష్యం. ఈ ఉత్సవ మౌలిక అంశాలు కొన్ని :

- కలుషితం కాకుండా ఉత్సవాలను ప్రజలు ఆనందించేలా చూడటం.
- ఈ ఉత్సవాన్ని పైదరాబాద్ ప్రజల వేదుకగా నిర్వహిస్తాం. ఈ కారణంగా ప్రజల గిరిష్ట భాగస్నేహమ్యానికి కృషి చేస్తాం.

- అపరీక ఉత్సవాలు, జానపద కళ, ప్రదర్శనలు, షాపింగ్ ఉత్సవాలు, సాంస్కృతిక కార్బ్రూక్టమాల ద్వారా పైదరాబాద్ సంస్కృతిని చాటి చెప్పటానికి పాటుపడతాం.
- స్థానిక చేతివృత్తులవారు, సంగీతకారులు, రంగస్థల కళాకారులు పాల్గొనేలా ప్రోత్సాహం.

14. సాంతి భద్రతలు

14.1 పోలీసు దళాల పట్టిష్ఠత

ఒక్కాక్క పోలీసు 551 మంది ప్రజల బాగోగులను చూసుకోవలని వస్తోదని పాలోమ్ వ్యవహరాల మంత్రిత్వ శాఖలోని పోలీసు పరిశోధన, అభివృద్ధి బ్యారో (బిపిఆర్డి) తెలిపింది. కానీ వాస్తవంగా క్లైటస్టాయలో పనిచేసే ఒక్క పోలీసు 733 మందికి బాధ్యత వహించాల్సి వస్తోదని. ప్రతి 450 మందికి ఒక పోలీసు ఉండాలన్న ఐక్యరాజ్య సమితి నియమాలకు ఇది సరితూగడం లేదు. ఫూర్సు అంధ్రప్రదేశ్‌లో 886 మంది ప్రజలకు ఒక పోలీసు చొప్పున ఉన్నారు. ఈ సమస్య పరిప్యార్హానికి ప్రాధాన్య ప్రాతిపదికన ఈ దిగువ చర్యలు తీసుకోవటం జరుగుతుంది.

- నాణ్యతలో రాజీ పడకుండా నిర్ణిత కాల వ్యవధిలో మరింత మంది పోలీసు అధికారులను నియమించడం పోలీసుదళంలోకి మహిళల నియమకానికి ప్రాధాన్యం ఇస్తూ, 20 శాతానికి పైగా బలగాలను పెంచడం.
- పోలీసులు తమ విధులను మరింత సమర్థవంతంగా నిర్వహించటానికి మెరుగైన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని, ఉపకరణాలను సమకూర్చడం.
- మహిళలకు సంబంధించిన అంశాల్లో నున్నితంగా ప్రతిస్పుందించటానికి వీలుగా పోలీసు స్టేషన్లలో మహిళా పోలీసు అధికారులను నియమించటం, పోలీసుదళాల్లో మహిళలు ఉండటం వల్ల, సాధారణ ప్రజానీకానికి పోలీసు స్టేషన్లు మరింత చేరువ అవుతాయి.
- వి.ఐ.పి. భద్రత కోసం వినియోగిస్తున్న పోలీసు సిబ్బుంది విషయాన్ని సమీక్షించడం. వాస్తవంగా అవసరం ఉన్న ప్రముఖులకు మాత్రమే రక్షణ కల్పించడం.

14.2 పోలీసు సంస్కరణలు

ప్రకాశ్ సింగ్ అండ్ అదర్స్ వర్సేన్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా కేసులో సుట్రీంకోర్ట్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వు మేరకు పోలీసు సంస్కరణల ఘర్షి అమలుకు ఈ దిగువ అంశాల్లో చర్యలు చేపట్టటం జరుగుతుంది.

- రాష్ట్ర భద్రతా కమీషన్ (ఎన్వెస్‌ఎస్)ను ఇందుకోసం వీర్పాటు చేస్తాం.
- రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పోలీసుపై అవాంచిత ప్రభావం, ఒత్తిడి తేకుండా చూడటం.
  - ❖ విధానవరమైన మార్గదర్శక సూత్రాల రూపకల్పన.
- రాష్ట్ర పోలీసుల పని తీరును మదింపు చేయటం.
- మెరిట్ ప్రాతిపదికన పారదర్శక ప్రక్రియ ద్వారా డి.జి.పి.ని నియమించటం. ఆ పదవిలో కనీసం రెండేళ్ళు కొనసాగేలా చూడటం.
- నిర్వహణ విధుల్లో ఉన్న ఇతర పోలీసు అధికారులు (జిల్లా బాధ్యత చూసే పోలీసు సూపరింటెండెంట్లు, పోలీసు స్టేషన్ ప్రముఖుల ఇతర చూసే పోలీసు అధికారులు) కూడా ఆయా పదవుల్లో కనీసం రెండేళ్ళు కొనసాగేలా చూడటం.
- పోలీసుల దర్శావ్రత విధులు, శాంతిభద్రతల విధులను వేరుచేయటం.
- డిప్యూటీ పోలీసు సూపరింటెండెంట్ ర్యాంక్‌కు దిగువ ఉన్న పోలీసు అధికారుల బదిలీలు, పోలీసు ఏస్‌బీఐమెంట్ బోర్డు (పి.బి.బి.) ను నెలకొల్పడం. అలాగే డిప్యూటీ పోలీసు సూపరింటెండెంట్ ర్యాంక్ కంటే పైనున్న అధికారుల పోలీసులు, బదిలీలపై సిఫారసు చేసే బాధ్యత కూడా ఈ బోర్డు నిర్వహిస్తుంది.

- పోలీసులంబే సాధారణ ప్రజానీకంలో ఉన్న భయాన్ని తొలగంచటానికి పట్టిష్ట చర్యలు తీసుకోవడం. తద్వారా ప్రజలకు నైహపూర్వక సేవలు అందించేలా పోలీసు స్టేషన్సు తీర్చిదిద్దడం. పోలీసులపై వచ్చే ఫిర్యాదులపై విచారణ జరుపటానికి రాష్ట్ర, జిల్లా స్థాయిల్లో పోలీసు ఫిర్యాదుల అధారితీ (పి.సి.ఎ.) ని ఏర్పాటు చేస్తాం. డిప్యూటీ పోలీసు సూపరింటెండెంట్, ఆపై ర్యాంకు అధికారులపై వచ్చే దుష్టవర్తన, కస్టోడియర్ మరణాలు, పోలీసు క్రస్టీలో తీవ్రంగా గాయపరచటం, అత్యాచారం చేయటం వంటి తీవ్ర కేసులను రాష్ట్ర స్థాయి అధారితీ విచారణ జరుపుతుంది. డిప్యూటీ పోలీసు సూపరింటెండెంట్ కంటే తక్కువ ర్యాంక్ అధికారులపై తీవ్ర దుష్టవర్తనకు సంబంధించి ప్రజల నుంచి అందే ఫిర్యాదులను జిల్లా స్థాయి అధారితీ విచారణ జరుపుతుంది.

14.3 మహిళలపై నేరాలు

మహిళలపై జరిగే నేరాలను ఏమాత్రం ఊచ్చించకూడదని బిజెపి విశ్వసిస్తాంది. ఢిల్లీ నగరంలో నిర్ధయ రేవ్ తర్వాత జ్ఞాన్ వర్కు కమిటీ నివేదికలో పొందుపరిచిన సిఫారసులను ప్రభుత్వం అధ్యయనం చేస్తుంది. ఈ సిఫారసులను పూర్తిగా అమలు చేయటానికి పాటుపడు తుంది. మహిళలపై జరిగే నేరాల విషయంలో పార్టీ ఈ దిగువ చర్యలు తీసుకుంటుంది.

- మహిళలపై జరిగే నేరాలపై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టి తగిన చర్యలు తీసుకునేందుకు రాష్ట్ర వ్యాపంగా ప్రత్యేకించి మహిళల కోసం, 'మహిళలు మాత్రమే పనిచేసే పోలీసు స్టేషన్సు' నెలకొల్పుతాం. ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి ఏడాదిలో జిల్లాకు దెండు చొప్పున ఈ పోలీసు స్టేషన్సు ఏర్పాటు చేస్తాం. ఐదేళ్ళ పదవి కాలంలో ప్రతి మండల కేంద్రంలో కనీసం ఒక 'పూర్తి మహిళా పోలీసు స్టేషన్' నెలకొల్పుతాం.
- అత్యాచారానికి గురైన బాధిత మహిళల వైద్య పరీక్షకు నిర్దిష్ట మార్గదర్శక సూత్రాలను అమలుజరువుతాం.
- ఇలాంటి అత్యాచార సంఘటనల్లో తలత్తే వైద్యపరమైన, న్యాయపరమైన అంశాలను పరిశీలించేందుకు అత్యవసర ప్రతిస్పందన వ్యవస్థను ప్రతిపాది స్తున్నాం.
- నేరం జరిగిన ప్రాంతానికి సంబంధించి పోలీసు పరిధిపై తలత్తే వివాదాలకు సందేహాలకు తావు లేకుండా పరిష్కరిస్తాం.
- మెడికలీగల్ కేసుల్లో గాయపడిన వ్యక్తిని లేదా బాధితుడిని సమీపంలో అందుబాటులో ఉన్న ఆస్పత్రికి కాక ప్రభుత్వ ఆస్పత్రికి మాత్రమే తీసుకువెళ్ళాలన్న విధానం కారణంగా అవసరమైన వైద్య సహాయం అందడం లేదు. ఇలాంటి సందర్భాల్లో అనవసర జాప్యాన్ని నివారించేందుకు చర్యలను సూచిస్తాం.
- మహిళల రక్షణకు ప్రత్యేకంగా టోర్టీ హెల్ప్లైను ఏర్పాటు చేస్తాం.
- మహిళా పోలీసు అధికారుల్లో మూడింట ఒక వంతు మంది సబ్ ఇన్సెప్కటర్ ర్యాంక్ కంటే పై స్థాయిలో రిక్రూట్ చేయటానికి కృషి.
- 'పూర్తి మహిళా పోలీసు స్టేషన్లో' రేవ్ బాధితులకు వైద్య సహాయం, న్యాయ సహాయం వంటి సంపూర్ణ సేవల కల్పనకు కృషి.

14.4 నేరం; పోలీసు సంక్లేషం

శాంతి భద్రతల పరిరక్షణ మరింతగా మెరుగుపరచటానికి ఈ దిగువ చర్యలు చేపడతాం.

- క్రైమ్, క్రైమిసల్ ట్రాకింగ్ నెట్వర్క్ సిస్టమ్స్ (సి.సి.టి.ఎన్.ఎస్.) మిషన్ మోడ్ ప్రాజెక్టును నిర్దిశ కాల వ్యవధిలో పూర్తి చేయటానికి చర్యలు తీసుకుంటాం. తద్వారా బహిర్భాత, అంతర్గత వీజస్టీల నుంచి నేరాలకు సంబంధించిన సమాచార సేకరణ, పంపిణీలను సమర్థవంతంగా నిర్వహించ విలేర్పుడుతుంది.
- సాధారణ ప్రజల్లో విశ్వాసాన్ని కలిగించి, నమ్మకాన్ని పాదుగొల్పేందుకు ప్రతి పోలీసు స్టేషన్లో అంబుద్ధమన్లా పనిచేసేందుకు పౌరుల కమిటీ ప్రభుత్వం నియమిస్తుంది. పౌర సమాజం నుంచి పోలీసు సిబ్బంది నుంచి అభిప్రాయాలు స్వీకరించాక, పౌరుల కమిటీ సభ్యుల సంఖ్య, విధి విధానాలను రూపొం దించటం జరుగుతుంది.

- ఇతర దేశాల్లో అమలవుతున్న అత్యుత్తమ పోలీసింగ్ పద్ధతులను పరిశీలించి అమలుకు కృషి ఉదాహరణకు హింసాకాండ బాగా చెలరేగే ప్రాంతాలను మైక్రో ప్రాంతాలు లేదా హోటెల్స్ లుగా గుర్తించి ఆయా ప్రాంతాల్లో మైక్రో పోలీసింగ్సు ప్రోయూక్షించ పోలీసు చర్చలను అమలుచేస్తున్నారు.
- హోమగార్డులకు కూడా పోలీసు కానిస్టేబుల్కు ఇస్తున్న మూలవేతనాన్ని డి.ఎ.టో కలిపి చెల్లిస్తాం. పోలీసు కానిస్టేబుల్ రిక్రూట్మెంట్లో హోమ గార్డులకు 30 శాతం రిజర్వేషన్ కల్పిస్తాం.

14.5 కోర్టుల ద్వారా సికాలంలో, సత్వర న్యాయం

మన రాజ్యంగం శారులందరికి సమాన హక్కులు ప్రసాదించింది. చట్టం ముందు అందరూ సమానులే. అయితే తగినంతగా న్యాయమ్యవస్థ లేకపోవడంతో సాధారణ ప్రజలకు సత్వరం న్యాయం అందడం లేదు. సత్వర న్యాయాన్ని అందించి, పెద్ద సంఖ్యలో వేరుకు పోయిన కేసుల పరిపూర్వానికి ఈ దిగువ చర్చలు తీసుకుంటాం.

- సత్వర న్యాయం జరిగేలా చూసేందుకు ఇప్పుడున్న చట్టాలు, విధి విధానాల పరిశీలనకు కమిటీ ఏర్పాటు.
- సాయంత్రం కోర్టులు, రాత్రి కోర్టుల ఏర్పాటు కోసం ఇప్పుడున్న మౌలిక సదుపాయాలను మెరుగుచేస్తాం. తుదకు 24/7 కోర్టుల కల సికారమవుతుంది.
- సుప్రీంకోర్టు సిఫారసులకు అనుగొణంగా ప్రోకోర్టు సహా న్యాయయంత్రాంగం అన్ని స్థాయిలో న్యాయమార్గుల సంఖ్యను పెంచటం.
- విద్యార్థులు, శీగల్ ప్రాక్టీస్ అనుభవం పరంగా మేజిస్ట్రేట్లు, ఆ దిగువ న్యాయాధికారుల ఎంపిక ప్రక్రియ పునఃపరిశీలనకు కమిటీ ఏర్పాటు.

14.6 జైత్రు

తెలంగాణలో బైదీల పునరావాసానికి వీలుగా బిజెపి ప్రభుత్వం ఈ దిగువ విషయాల్లో కృషి చేస్తుంది.

- జైలు శిక్ష తర్వాత విడుదలయ్యే బైదీల పునరావాసానికి విద్యాపరమైన, వృత్తి పరమైన శిక్షణకు అవకాశాలు కల్పించడం
- బైదీలకు క్రమం తప్పకుండా కొన్నిలింగ్ నిర్వహించడం, మానవియ పరిస్థితుల్లో వారు మనుగడ సాగించేలా చూడటం.

15. గవర్నర్ మరియు సాధారణ పరిపాలన

పరిమిత వనరులను సమర్థవంతంగా పాలనా యంత్రాంగం వినియోగించుకో గలిగినప్పుడే వైభవోజ్యల తెలంగాణ సాంకారమవుతుంది. ఇందుకోసం ఈ దిగువ చర్చలను చేపడతాం.

- తెలంగాణ రాష్ట్రానికి అభివృద్ధి రోడ్ మాప్సు రూపుదిద్ది అమలు చేయటానికి తెలంగాణ ప్రాంతానికి చెందిన విక్రాంత అధికారులు, ఇతర నిపుణులతో కూడిన నిపుణుల కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తాం. నిరీత్త కాల వ్యవధిలో స్వల్పకాలిక, సమీప కాలిక, దీర్ఘకాలిక లక్ష్యాలతో వాస్తవిక ఫలితాల సాధనకు పాటుపడతాం.
- పంచాయతీలకు, పట్టణ స్థానిక సంస్థలకు బాధ్యతలను కట్టబెట్టడానికి ఉద్దేశించిన 73, 74 రాజ్యాంగ సపరణలను పాచిస్తూ అసలు సిన్సిల్ అధికార వికేంట్రీకరణకు కృషి చేస్తాం. స్థానిక సంస్థలకు స్టేట్ పైనాన్ కమిషన్ చేసిన నిధుల పోమీలను తు.చ. తప్పక గౌరవిస్తాం.
- బిజెపి ప్రభుత్వం, వందరోజుల్లోగా అధికారాలతో కూడిన స్వతంత్ర లోకాయుక్తును ఏర్పాటు చేస్తుంది. నిజాయితీతో కూడిన, పారదర్శక, అవినీతి రహిత పాలనా యంత్రాంగం ఏర్పాటుకు కృషి చేస్తుంది. రాష్ట్రంలోని స్వతంత్ర అవినీతి నిరోధక యంత్రాంగం, ఫిర్యాదుల సత్వర పరిపూర్వానికి, నేరస్తులకు జాప్యం లేకుండా శిక్షలు పడేలా చూడటానికి అంకితమై పనిచేస్తుంది. ఇదే సమయంలో నిజాయితీగల అధికారులు, శారుల రక్షణకు కృషి చేస్తుంది.
- బిసి, ఎన్సి, ఎన్సటిల ప్రస్తుత వర్గీకరణలను సంపూర్ణంగా మధింపు చేయటానికి బిసి, ఎన్సి, ఎన్సటి పునర్వ్యవస్థకరణ కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తాం. చట్టరూపం కల్పించాలిన అంతాలపై ఈ కమిటీ సిఫారసులు చేస్తుంది.

- ఎస్.ఐ., ఎస్.టి. సబ్బార్వ లేదా బి.సి. సబ్బార్వ నిధులను ఏ ఇతర బడ్జెట్ పద్ధకు మళ్ళించకుండా చర్యలు తీసుకుంటాం. తద్వారా ఈ వర్గాల అభ్యస్తుతికి మాత్రమే నిధులు సద్గొనియోగ మయ్యెందుకు వీలు కల్పిస్తాం.
  - వ్యవసాయం, హోలిక సదుపాయాల వంటి కీలక రంగాలకు చట్ట సభలో ప్రత్యేక బడ్జెట్ ప్రవేశపెడతాం. ఇందువల్ల ప్రాధాన్య రంగాలపై తగసంత దృష్టి నిలపటానికి, జవాబుదారీతనానికి వీలేర్పుడుతుంది. సాధిస్తున్న ప్రగతిని రాష్ట్ర ప్రజలకు వివరించ వీలవుతుంది.
  - వినియోగించని నిధుల మొత్తాన్ని, దుబారా వ్యయాన్ని తగ్గించటానికి, బిజపి ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర వార్డ్ ఆర్డిక బడ్జెట్లో శూన్యాధార బడ్జెటీంగ్ విధానాన్ని ప్రవేశపెడతుంది. ఇందువల్ల గత విడాది నుంచి మార్పులు లేదా తేడాలపై మాత్రమే అమోదం పొందకుండా ప్రతి అంశానికి అమోదం పొంద వీలవు తుంది. దీంతో దుబారా ఖర్చును నిరోధించవచ్చు. సమగ్ర సమీక్షకు అవకాశం దొరుకుతుంది.
  - పారదర్శక, ప్రతిస్పందించే, అవినీతిరహిత పరిపాలనకు వీలు కల్పిస్తూ ఇ-గవర్నెన్సు ప్రోత్సహిస్తాం. టెండర్లన్నీ వెబ్‌సైట్లలో అందుబాటులో ఉంచుతాం. పెద్ద బెండర్ కేటాయింపు ప్రక్రియను వీడియో రికార్డ్ చేస్తాం.
  - ప్రజాధనం సమర్థ వినియోగానికి, దుబారా ఖర్చును తగ్గించే ఉత్తమ విధానాల రూపకల్పనకు ‘జవాబుదారీ కమీషన్’ను నెలకొల్పుతాం.
  - అవినీతి గురించి ఫిర్యాదులు చేయటానికి సునాయాసంగా వినియోగించగలిగే ‘హెల్ప్‌లైన్’ టెలిఫోన్ నంబరును అందుబాటులోకి తెస్తాం.
  - సంపద రక్షణ పథకం ద్వారా ప్రతి మండలంలో ఒక కమ్యూనిటీ ఫంక్షన్ హాల్, గోదాన్ మరియు కోర్ట్ స్టోర్జెంస్ నిర్మించబడతాయి.
  - వివిధ ప్రభుత్వ శాఖలలో కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగులు ఎక్కువగా ఉన్నందున వారి హక్కుల పరిరక్షణకు బిజపి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుంది.
  - గవర్నర్మెంట్ ఎయిడెడ్ పారశాలల్లో పనిచేస్తున్న టీచర్లు, మరియు ఇతర ఉద్యోగులకు ప్రతినెల మొదటి తారీఖున బిజపి ప్రభుత్వం జీతాలు చెల్లింపడం జరుగుతుంది.
  - బిజపి ప్రభుత్వం ఫీ రీజింబర్న్‌మెంట్ పథకాన్ని మరింత పట్టిష్ట పరచడానికి విద్యార్థులకు ఇచ్చే స్కూలర్సిప్సులను కాలేజీ యాజమాన్యాలకు ఇవ్వచలసిన ఫీజులను అడ్డిషన్లు వచ్చిన 15 రోజులలో వారి భాతాలలో జమ చేయడం జరుగుతుంది.
  - బిజపి ప్రభుత్వం విద్యాహక్కు చట్టాన్ని మరింత సమర్థవంతంగా అమలు పరుస్తుంది.
  - జాతీయ రహదారులలో టోలోగేట్ ఫీజులను బిజపి ప్రభుత్వం నియంత్రిస్తుంది.
  - ఆర్టీసీ ఉద్యోగులకు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులతో సమానంగా జీతభత్యాలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది.
  - గ్రామ కార్యదర్శి వ్యవస్థను పట్టిపరిచి గ్రామీణ రెవెన్యూ వ్యవస్థను సమర్థ వంతంగా పరిపుష్టి చేయడం జరుగుతుంది.
- ప్రజల సమస్యలను నిర్ణీత కాల వ్యవధిలో పరిష్కరించేందుకు అన్ని ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో ‘ప్రజాసమస్యల పరిష్కార సెల్సెన్‌లు’ నెలకొల్పుతాం.

16. అడవులు, పర్యావరణం, వస్తువ్యాపాలు

పర్యావరణానికి, అభివృద్ధికి మధ్య సమతూకం సాధించటానికి ఉపకరించే పరిష్కారాల రూపకల్పనకు పరిశ్రమలు, ఎన్జింల తోడ్వాటును ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది. వాతావరణ మార్పు మన జీవితాల్లో పెద్ద తేడాను తీసుకువస్తుంది. ప్రతి ఉపకరణం ద్వారా ఇందుకోసం పాటుపడాలి.

- అన్ని అటవీ ప్రాంతాల్లో - టైగర్ రిజర్వ్లు, జాతీయ పార్కుల అటవీ సంపద సంరక్షణకు ప్రత్యేక శ్రద్ధ ద్వారా చెట్లు నరికివేతను నిరోధిస్తాం.

- ఎన్.సి., ఎన్.టి. సబ్బాన్ లేదా బి.సి. సబ్బ స్లావ్ నిధులను ఏ ఇతర బడైట్ పద్మకు మళ్ళించకుండా చర్యలు తీసుకుంటాం. తద్వారా ఈ వర్గాల అభ్యస్తుతికి మాత్రమే నిధులు సద్గ్యానియోగ మయ్యేందుకు వీలు కల్పిస్తాం.
  - వ్యవసాయం, మాలిక సదుపాయాల వంటి కీలక రంగాలకు చట్ట సభలో ప్రత్యేక బడైట్ ప్రవేశపెడతాం. ఇందువల్ల ప్రిథివీ రంగాలపై తగసంత దృష్టి నిలపట్టానికి, జవాబుదారీతనానికి వీలేర్పడుతుంది. సాధిస్తున్న ప్రగతిని రాష్ట్ర ప్రజలకు వివరించ వీలవుతుంది.
  - వినియోగించని నిధుల మొత్తాన్ని, దుబారా వ్యయాన్ని తగించటానికి, బిజెపి ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర వార్డ్ ఆర్థిక బడైట్లో శూన్యాధార బడైటీంగ్ విధానాన్ని ప్రవేశపెడుతుంది. ఇందువల్ల గత ఏడాది నుంచి మార్పులు లేదా తేడాలపై మాత్రమే అమోదం పొందకుండా ప్రతి అంశానికి అమోదం పొంద వీలవు తుంది. దీంతో దుబారా ఖర్చును నిరోధించవచ్చు. సమగ్ర సమీక్షకు అవకాశం దొరుకుతుంది.
  - పారదర్శక, ప్రతిస్పందించే, అవినీతిరహిత పరిపాలనకు వీలు కల్పిస్తాం ఇ-గవర్నెన్సు ప్రోటోఫోన్స్తాం. టెండర్స్ న్యూ వెబ్సైట్లలో అందుబాటులో ఉంచుతాం. పెద్ద టెండర్ కేటాయింపు ప్రక్రియను వీడియో రికార్డ్ చేస్తాం.
  - ప్రజాధనం సమర్థ వినియోగానికి, దుబారా ఖర్చును తగించే ఉత్తమ విధానాల రూపకల్పనకు ‘జవాబుదారీ కమీషన్’ను నెలకొల్పుతాం.
  - అవినీతి గురించి ఫీర్యాదులు చేయటానికి సునాయాసంగా వినియోగించగలిగే ‘పోల్ప్లైన్’ టెలిఫోన్ నంబరును అందుబాటులోకి తెస్తాం.
  - సంపద రక్షణ పథకం ద్వారా ప్రతి మండలంలో ఒక కమ్యూనిటీ ఘంట్లన హోల్, గోడాన మరియు కోల్డ్ స్టోర్జ్ నిర్మించబడతాయి.
  - వివిధ ప్రభుత్వ శాఖలలో కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగులు ఎక్కువగా ఉన్నందున వారి హక్కుల పరిరక్షణకు బిజెపి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుంది.
  - గవర్నెంట్ ఎయిడెడ్ పారశాలల్లో పనిచేస్తున్న తీచర్లు, మరియు ఇతర ఉద్యోగులకు ప్రతినెల మొదటి తారీఖున బిజెపి ప్రభుత్వం జీతాలు చెల్లించడం జరుగుతుంది.
  - బిజెపి ప్రభుత్వం ఫీ రీజిషర్స్ మెంట్ పథకాన్ని మరింత పటిష్ట పరచడానికి విద్యార్థులకు ఇచ్చే స్కూలర్స్ ఐవ్స్ లను కాలేజీ యాజమాన్యాలకు ఇవ్వపలసిన ఫీజులను అడ్మిషన్స్ వచ్చిన 15 రోజులలో వారి భాతాలలో జమ చేయడం జరుగుతుంది.
  - బిజెపి ప్రభుత్వం విద్యాహక్కు చట్టాన్ని మరింత సమర్థవంతంగా అమలు పరుస్తుంది.
  - జాతీయ రహదారులలో టోల్గెంట్ ఫీజులను బిజెపి ప్రభుత్వం నియంత్రిస్తుంది.
  - అర్టీసీ ఉద్యోగులకు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులతో సమానంగా జీతభత్యాలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది.
  - గ్రామ కార్యదర్శి వ్యవస్థను పటిష్టపరిచి గ్రామీణ రెవెన్యూ వ్యవస్థను సమర్థ వంతంగా పరిపూణి చేయడం జరుగుతుంది.
- ప్రజల సమస్యలను నిరీత కాల వ్యవధిలో పరిష్కరించేందుకు అన్ని ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో ‘ప్రజాసమస్యల పరిష్కార సెల్’ నెలకొల్పుతాం.

16. అడవులు, పర్యావరణం, వన్స్ట్రోషాలు

పర్యావరణానికి, అభివృద్ధికి మర్యాద సమతూకం సాధించటానికి ఉపకరించే పరిపూర్వాల రూపకల్పనకు పరిప్రమలు, ఎన్జింగ్ల తోడ్వాటును ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది. వాతావరణ మార్పు మన జీవితాల్లో పెద్ద తేడాను తీసుకువస్తుంది. ప్రతి ఉపకరణం ద్వారా ఇందుకోసం పాటుపడాలి.

- అన్ని అటవీ ప్రాంతాల్లో - ట్రైగర్ రిజర్వ్లు, జాతీయ పార్కుల అటవీ సంపద సంరక్షణకు ప్రత్యేక శ్రద్ధ ద్వారా చెట్లు నరికివేతను నిరోధిస్తాం.

- నగరమంతటా బస్సు పెల్లర్ల సంఖ్యను, వాటి నాణ్యతను పెంచడం.
- బహిరంగ ప్రదేశాలలో మూత్ర, మల విసర్జన చేయకుండా చూసేందుకు వివిధ ప్రాంతాలలో సులభ్ టాయీలెట్టును ప్రజలకు మరింతగా అందుబాటు లోకి తేవడం. శుభ్రమైన పారిశుద్ధ వసతులను అందుబాటులోకి తేవడం కోసం ప్రివేటు పట్టిక భాగస్వామ్యం ద్వారా ప్రివేటు సంస్థలతో కలిసి బిజిపి ప్రభుత్వం వనిచేస్తుంది.
- సక్రమ నిధుల కేటాయింపు, పునరుజ్జీవన కార్బూక్మాల ద్వారా ఇప్పుడున్న శ్వశానాల స్థలాలను మెరుగుపరచడం.
- ఉత్సాహిక పర్యవేక్షణకు ప్రత్యేక సెల్. సూరుశాతం సిసి టివి కవరేజి.
- అన్ని ప్రజా రవాణా వ్యవస్థల్లో మహిళా పోలీసుల సంఖ్య పెంచడం. అన్ని ఐ.టి., పారిక్రామిక జోన్లలో మహిలా రక్షక దళం (డబ్బు.పి.ఎఫ్.) ఏర్పాటు.
- ఎం.ఎం.టి.ఎస్.ల ట్రైక్షెస్సీని పెంచడం. బస్సులతో వాటి అనుసంధానిస్తూ మెరుగుపరచడం.
- నిర్దిత కాల వ్యవధిలో 'ప్రైదరూబాద్ మెట్రో' పూర్తి చేయడం.
- ప్రైదరూబాద్ ను సైకిళ్ళ వినియోగించే వారికి, వికలంగులకు అనువుగా మలచటానికి ప్రత్యేక దృష్టి.
- వ్యాఘర పదార్థాల నిర్వహణపై బిజిపి ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ పెడుతుంది. వ్యాఘర పదార్థాల నిర్వహణకు సంబంధించిన ఈ దిగువ అంశాలపై దృష్టి సారించి, చెత్తలేని నగరాన్ని రూపుదిద్దటానికి పాటుపడుతుంది.
  1. వ్యాఘర పదార్థాలను ఇత్తు, కార్బూలయాల్లోనే డిగ్రేడబుల్, బయో డిగ్రేడబుల్గా వేరుచేసేలా చర్యలు తీసుకోవడం. కార్బూరైట్ సంస్థలతో మొదలుపెట్టి దశలవారిగా ఈ కార్బూక్మాన్ని ఇత్తుకు విస్తరింప చేయటం.
  2. మూలంలోనే వేరు చేసిన వ్యాఘర పదార్థాలను ప్రతి ఇంటినుంచి సేకరించ టానికి ఏర్పాటు.
  3. సేకరించిన వ్యాఘర పదార్థాలను బయో డిగ్రేడబుల్ ఇంధనంగా ప్రాసెన్ చేయటం.
  4. డంపింగ్ యార్టుల వికేంగ్రెసిపి.
- పారిపోట్ భవనాలపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ. వాటిని పర్యాటక స్థలాలుగా తీర్చిదిద్దడం.

17.9 మహాబాబ్ నగర్

- చేసేత కార్బూకులకు ఆరోగ్యతీ పథకం విస్తరించడం. గద్దుల చీరలు నేసే నేత కార్బూకులందరికి రోజుకు రు.300/- లు కనీస వేతనానికి పోమీ.
- నేత కార్బూకులు ఉపయోగించే ముడి పదార్థాలు, వ్యోండ్లూమ్మె సబ్బిట్.
- గ్రామీణ వలసలను తగ్గించటానికి మహాబాబ్ నగర్లో ఒక మండలంలోని ప్రతి గ్రామంలో ఇటారిక్స్ ఒక గ్రామం ఒక ఉత్పత్తి కార్బూక్మం కింద ప్రత్యేక వైపుళ్ళ అభివృద్ధికి కృషి చేయడం. ఒక పూర్తి ఉత్పత్తిని గ్రామంలోనే తయారుచేసి ప్రైదరూబాద్లో ప్రయోగాగ్రమంగా బహిరంగ మార్కెట్లో విక్రయించడం ఈ కార్బూక్మ లక్ష్యం.
- ప్రైదరూబాద్ కు దగ్గరగా ఉండటం వల్ల పర్యాటక స్థలాలను గుర్తించి గ్రామీణ టూరిజం కేంద్రంగా అభివృద్ధి ప్రణాళిక.

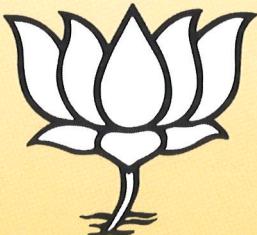
17.10 నల్గొండ

- నల్గొండలో ఫోరోసిన్ వంటి సమస్యలు ఉన్నందున ఆ జిల్లాలో వైద్య పరిశోధనలో పెట్టుబడి సమకూర్చడం. నల్గొండలో ఎముకల వైద్యానికి సంబంధించి దేశీయ పరిజ్ఞానపు రీసెర్చ్ అస్పత్రి ఏర్పాటు.
- ఫోరోసిన్ ఘలితంగా వైకల్యాలతో భాధపడుతున్న వారికి పెన్సెన్ అందించడం.

సూచి

బిజెపి ఎన్నికల ప్రణాళికలో కొన్ని ప్రధానానంశాలు

- గుజరాత్ తరఫిలో అందరికీ 24 గంటల నిరంతర నాణ్యమైన విద్యుత్ సరఫరా.
- రైతులకు 9 గంటల నిరంతర, నాణ్యమైన ఉచిత విద్యుత్. ప్రతి ఎకరాకు సాగుసీరు, పంటలకు లాభసాటి ధర.
- తెలంగాణ వ్యవసాయానిభి ఏర్పాటు ద్వారా సంక్లిషంలో ఉన్న రైతులకు చేయుట.
- భూమిలేని ప్రతి రైతుకు 3 ఎకరాల భూమి పంపిణీ.
- 60 ఏక్కుమై బడ్డ ప్రతి రైతుకు పెస్ట్.
- ఇట్లు లేని పేదలకు గృహ నిర్మాణం.
- వేగవంతమైన అఱవ్యాఘర్తో యువతకు ఉపాధి.
- ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్ పటిష్టంగా అమలు.
- ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలో నిమ్మ తరఫ అధునాతన వైద్యకాల మరియు డయగోస్టిక్ సెంటర్.
- మహిళల రక్షణకు ప్రత్యేక వ్యవస్థ.
- ఛత్రిస్టిగడ్ తరఫిలో ప్రజాపంపిణీ వ్యవస్థ మెరుగు పరచడం ద్వారా పేద ప్రజలకు సంక్లేషణ కార్యక్రమాలు.
- ద్వాక్రా మహిళలందరికి బస్ పాసులు
- చేనేత, గీత, కమ్మల, కుమ్మల, వద్దంగి, చాకలి తదితర చేతివ్యత్రుల వారందరికి ప్రత్యేక పథకాలు
- డిగ్రీ పూర్తి చేసిన ప్రతి ఎస్.సి., ఎస్.టి. బాలికలకు లక్ష్మీ పాయల పారితోషికం.
- పేద గర్భిణీ స్త్రీలకు పొషికాపరిం కోసం ప్రతి నెల 2 వేల రూపాయలు.
- బి.సి. సబ్విషన్ కోసం రూ. 20,000 కోట్లు.
- తెలంగాణ అమరుల కుటుంబాలకు రూ. 10 లక్షలు, 3 ఎకరాల భూమి లేదా ప్రభుత్వ ఉద్యోగం.
- రైతులకు సకాలంలో నాణ్యమైన విత్తనాలు, తక్కువ ధరలకు ఎరువులు
- నిత్యావసర వస్తువుల ధరల అదుపు.
- **అవినీతికి తావులేని పాలన, పారదర్శకతతో కూడిన ప్రభుత్వ వ్యవస్థ**

బిజెపిని గెలిపిద్దాం - కమలం పువ్వు గుర్తుకు ఒట్టేద్దాం

Effective
Chattisgarh

Proven
Gujarat
Model

Madhya
Pradesh
Progress

Telangana BJP combines the best Practices

- National Project status for Pranahitha-Chevella
  - Bathukamma as a State Festival
  - Subsidy for Solar Pump Sets
  - People friendly Police stations
  - Corruption free Transparent Governance
  - Effective Fee Re-imbursement
-

BHARATIYA JANATA PARTY
TELANGANA STATE

Dr. Shyama Prasad Mukherjee Bhavan, Nampally
Tel : 040-24653933, 24652200. Web : www.ap.bjp.org